

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ТЕМА БРОЈА: У 2011. години ажурност Фонда ПИО достигла 77 одсто, док је план за 2012. да 90 одсто предмета буде решено у законском року од два месеца

ЈОШ БРЖЕ ДО РЕШЕЊА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ТЕМА БРОЈА: У 2011. години актуалност Фонда ПИО
достигла 77 одсто, док је план за 2012. до 90 одсто
предмета брже решење у законском року од два месеца

ГОЛОВА ОДЛУКЕ
021/487/7754
021/487-7789
011/2017-437

ЈОШ БРЖЕ ДО РЕШЕЊА

ДИРЕКТОР:

Драгана Калиновић

ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ УРЕДНИК:

Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:

Булевар уметности бр 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:

011/2017-437
факс: 2017-437

РЕДАКЦИЈА ЗА ВОЈВОДИНУ:

Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovojvo.rs

ШТАМПА:

Штампарија Балкан, Инђија

ОГЛАШАВАЊЕ:

011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:

www.pio.rs/glasosiguranika

Реч уредника

Време празника већина људи углавном дочекује с радошћу и нестрпљењем. Не само због неколико дана одмора, или друштва, забаве и добре хране, већ због посебног осећања празничне радости која, мало по мало, на крају обухвати све, чак и оне који јој се највише опирају. Али, иако весели, брзо прођу ти дани опуштања, забаве и излазака, празнично расположење се угаси а ми се вратимо у стварни живот. Тамо нас, наравно, чекају исти они проблеми, тренутно негде одложени, погоршани још новогодишњим задуживањем које ускоро долази на наплату.

Због тога, иако период новогодишњих и божићних празника многи сматрају најлепшим периодом године, феномен постпразничне депресије постоји свуда у свету. Одмор је завршен и време је да се вратимо у стварност – није ни чудо што се јануар сматра најтмурнијим месецом у години. У Србији је то осећање употпуњено финансијским и егзистенцијалним проблемима, страхом за радна места и разним другим страховима, којих, додуше, више нису лишени ни житељи много богатијих земаља. Зато у овом месецу свима нама треба мало утехе.

А поред поновног суочавања са сопственим животом након празничења, поред зимских хладноћа и рачуна, лошем расположењу погодују и тешко оствариве новогодишње одлуке после којих најчешће све буде као што је и било. Иако смо сви одавно престали да верујемо у било какве чаролије, не постоји празник од кога се више очекује. Због тога су нам овакве одлуке ипак потребне, као што нам је неопходна и вера да ће од 1. јануара све кренути на боље. Али, за испуњење већине жеља потребно је наше лично ангажовање. Јер насупрот општем убеђењу, стручњаци за срећу тврде да су животне околности заслужне за само десет одсто среће или несреће које нас сналазе, а да чак четрдесет процената одлази на одлуке које сами донесемо и начине на које себе чинимо срећним.

Ми желимо да свака ваша жеља постане стварност, а сваки покушај успех, али можда, како неко написа, у наредној години ипак треба почети од нечег малог, свима доступног, довољно скромног да нас не отера својом захтевношћу, а довољно важног да дамо све од себе да га остваримо.

М. Јовановић

Златибор најпосећенија планина

Према последњим подацима, у целој Србији број домаћих туриста је у новембру прошле године у односу на исти месец 2010. био мањи за 14,9, а број страних туриста је порастао за 12,5 посто. На планинама, гледано према броју ноћења, лане је највише туриста било на Златибору, а затим следе Копаоник, Тара, Дивчибаре, Ивањица, Рудник и Златар. Видећемо да ли ће и ове године предњачити Златибор, али већ сад се зна да ова планина од почетка зимске сезоне (званично је почела 24. децембра промотивним ски викендом) дневно угости око 18.000 посетилаца, што је у односу на прошлу годину повећање за око 20 процената. Само за дочек Нове године на Златибору је боравило више од 20.000 гостију.

Златибор има десетак хотела, 30 одмаралишта, једно луксузно апартманско насеље, приватне пансионе и виле, као и куће за издавање. У хотелима и одмаралиштима на располагању је више од 4.000 кревета, а у приватном смештају више од 10.000.

Од почетка зимске сезоне било је снега па туристи могу да се скијају у ски центру Торник и на скијалишту на Обудовици. Омогућено је изнајмљивање ски опреме, похађање курсева скијања, клизања, вожња зимским санкама. Већ 12. јануара био је мали спектакл – треће боксерско такмичење за ИБФ титулу, коме је присуствовао и европски шампион Ненад Боровчанин. Затим је одржана и чувена Пршутијада у Мачкату, на којој је више од 20 излагача представило своје производе – пршуту од свињског, овчијег и говеђег меса, сланину, кобасицу, али и друге специјалитете карактеристичне за овај крај. На Златибору је, 14. и 15. јануара, организован и Куп у алпском скијању, на коме су се, поред домаћих, такмичили и спортисти из Македоније, Црне Горе, Републике Српске, Бугарске и Румуније.

Ј. Оцић

УПРАВНИ ОДБОР РЕПУБЛИЧКОГ ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО И ИНВАЛИДСКО ОСИГУРАЊЕ

Још брже до решења

У 2011. ажурност Фонда ПИО достигла 77 одсто, односно толико је решења донето у законском року, док је за 2012. планирано да 90 одсто новопристиглих предмета буде решено за два месеца

Чланови Управног одбора РФ ПИО, на својој последњој седници у протеклој години, усвојили су програм рада Фонда за 2012. Програм рада садржи будуће активности Фонда у свим сегментима пословања, а реализација планираног допринеће успешном спровођењу започете реформе пензијског система у земљи и остваривању стратешких циљева Фонда ПИО.

– Програмом су предвиђене све основне активности према законским обавезама, али оно на шта се обраћа посебна пажња је повећање ажурности у раду. У 2011. успели смо први пут да 77 одсто решења буде донето у законском року од два месеца, што је изузетно велики проценат у односу на ранији период. Сматрамо, наравно, да може и боље од тога, па смо зато за 2012. планирали да 90 одсто предмета буде решено у законском року. С обзиром на то да програм рада подразумева интерес осигураника и корисника, пре свега, јасно је да су квалитет рада и пружање услуга – од шалтера до решења, која ће у крајем року и разумљивијег садржаја стизати до корисника, приоритет у 2012. години. То подразумева прилагођавање информатичких програма, њихово даље усавршавање и успостављање јединственог интегрисаног информационог система на територији целе Србије. На овај начин биће модернизовани пословни процеси и стандардизовано управљање чиме ће бити обезбеђена подр-

Са седнице Управног одбора

шка свим активностима у Фонду. Уз све ово, незаобилазна и стално присутна тема је реформа Фонда и она се никако неће занемаривати ни у 2012 – рекао је у уводном излагању Зоран Јосиповић, заменик директора Фонда ПИО.

У Фонду се годишње „произведе“ између 22 и 25 милиона докумената на папиру који се, а то је законска обавеза, трајно чувају, те је неопходно да се то учини на што адекватнији начин. Документација се углавном чува на микрофилмовима, али Фонд ПИО нема ни опрему ни простор неопходан за обављање овог посла. Међутим, полако се стичу услови да се овај посао завршава у Фонду, тако да у наредних неколико година Фонд може да преузме комплетан посао:

– Да би се то заиста и остварило, потребно је да, уз Закон о електронском потпису, који је већ донет, буду донети и Закон о електронској архиви и Закон о временском жигу, што апсолутно не зависи од нас у овој установи. Затим је неопходна и набавка комплетне опреме, за шта су, наравно, потребна

средства и она су предвиђена финансијским планом за 2012. и наредне године, јер је то ипак велика набавка и не може се сва техника одједном купити. Такође треба оспособити и кадрове који ће на томе радити, тако да је рок од две године који је дат за окончање овог посла реалан. При томе треба имати на уму да се од 1996. године екстерно завршава посао микрофилмовања и сада је први пут предвиђено да се орачи крај ове зависности од других, то јест да Фонд за пар година први пут ове послове може да обавља самостално – нагласио је Зоран Јосиповић.

На својој последњој седници у 2011. години чланови Управног одбора усвојили су и нову систематизацију послова у РФ ПИО којом се број радних места повећава за 80 због преузимања послова Фонда војних осигураника (СОВО). На овај начин, са новим запосленима који ће радити на остваривању права из војног осигурања и на исплатама пензија војних осигураника, створени су услови да се ови послови адекватно обављају.

Преузимање послова од Фонда СОВО значи и преузимање око 18.000 војних пензионера који имају заостала потраживања према овом Фонду. Ради се о дугу према њима који је настао између 2004. и 2007. године, и који је тада износио око три милијарде динара, а сада је нарастао на 12 милијарди. Представници Фонда ПИО су са Министарством финансија успели да прилагоде текст Закона о претварању доспелих а неизмирених обавеза према војним осигураницима у јавни дуг, који ће бити измирен у три рате у наредне три године. Према предлогу Закона који је усвојила Влада Србије, дуг ће бити обрачунат са припадајућом каматом на дан 1. јанура 2012. године и камата ће се на тако добијен износ и даље обрачунавати до момента исплате. Јавни дуг ће, као и сви претходни, бити исплаћен из буџета Републике Србије, а Фонд ПИО ће као техничко лице извршити дистрибуцију тих пара на рачуне војних пензионера, речено је седници Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

В. Анастасијевић

ПОДРШКА УНИЈЕ ПОСЛОДАВАЦА ПРЕДЛОГУ ФОНДА ПИО

За одрживији пензијски систем

Управни одбор Фонда ПИО, као што је познато, формирао је Радну групу која је предложила мере неопходне за реструктурирање ове институције, с обзиром на све проблеме и тешкоће с којима се већ дуже време сусреће. Главна тема на састанку челних људи Фонда ПИО и Уније послодаваца Србије, 27. децембра, било је Писмо о намерама које је предложила Радна група, а Управни одбор РФ ПИО упутио Влади Србије, ресорним министарствима и организацијама које партиципирају у његовом раду. Писмо о намерама су већ подржали Савез пензионера Србије и Савез самосталних синдиката Србије, а њима се на помнутом скупу у подршци придружила и Унија послодаваца.

У уводном излагању Небојша Атанацковић из Уније послодаваца је нагласио да је Писмо о намерама један заиста важан материјал, који се дуго очекивао, јер покушава да реши проблеме са којима се већ дуго сви сусрећу.

Председник Управног одбора Фонда ПИО, Драгослав Ђукановић, укратко је образложио разлоге који су утицали на образовање Радне групе за преиспитивање и анализирање стратешког реструктурирања Фонда, чији је задатак да изврши анализу и преиспита могућности промене

Славенко Гргуревић, председник Радне групе УО РФ ПИО, рекао је да се ради о великом задатку, имајући у виду да је стратешко реструктурирање Фонда један од највећих и најкомплекснијих пројеката тренутно у Србији, који би за позитивну последицу имао смањење дефицита буџетског финансирања, смањење евазије и смањење пореског оптерећења послодаваца. Услед свега тога дошло би до пораста предузетничке иницијативе и бољег положаја послодаваца, до веће запослености и зарада радника,

на које се може одмах утицати. Као прво – пребацивање финансирања здравствене заштите пензионера на терет државе, чиме би за око осам одсто било смањено учешће државе у финансирању Фонда. Као друго, навео је нека права, као што су право на туђу помоћ и негу, на телесно оштећење, на накнаде због рада са скраћеним радним временом, због мање зараде на другом одговарајућем послу итд., које су на расходној страни Фонда, а заправо спадају у категорију солидарности и социјалне заштите, односно нису покривене доприносима.

У материјалу Радне групе дате су краткорочне и дугорочне мере за опоравак и опстанак наше институције, навела је Драгана Калиновић, директорка Фонда ПИО.

– Требало би се фокусирати на брзе, краткорочне мере. Кад се све те мере реализују, а нема разлога да се сумња у њихов коначан исход, имаћемо сасвим другу слику Фонда који држава дотира са око 30 одсто средстава која недостају и то ће бити позитивно прихваћено, јер бисмо се тако вратили на 2001. годину. Када говоримо о потраживањима због неуплаћених доприноса, веома се често у јавности погрешно тумачи да су то дуговања Фонда, што је нетачно, јер је реч о обавези привреде према РФ ПИО – нагласила је директорка Драгана Калиновић.

Представници Уније послодаваца Србије су подржали, без изузетка, ове предлоге Фонда, истичући да све мере које се предлажу иду у прилог саме Владе Републике Србије јер – тиме што ће Фонд бити ефикаснији, и Влада ће издвајати мање средстава за његово финансирање.

Јелена Оцић

структуре ове институције, односно да сагледа полазне основе за промене у начину функционисања Фонда и капитализације његове имовине.

– Радна група је сачинила Писмо о намерама које је Управни одбор Фонда усвојио и проследио премијеру Србије, потпредседнику Владе, надлежним министарствима и свим асоцијацијама које аплицирају у раду Управног одбора, на даље разматрање и предузимање адекватних мера – навео је председник Ђукановић.

чиме би и Фонд дошао до већих извора финансирања, нагласио је Гргуревић.

Иван Мимић, директор Сектора за финансије Фонда ПИО, навео је да је Фонд фактички један „проточни бојлер”, али да држава апсолутно стоји иза неопходних финансирања, с тим да се учешће дотација из буџета са 10 одсто, колико је било 1995. године, попело на 47-48 одсто, колико је сада. У материјалу су, рекао је Мимић, обрађени сви узроци дефицитарног финансирања система ПИО, и набројао је значајније сегменте

У законском року донето 78 одсто решења

Према најновијим подацима о раду Фонда ПИО у протеклој години, израженим у бројкама, ажурност ове институције у поређењу са претходним годинама скоро је дуплирана. Наиме, протекле, 2011. године, у законском року од два месеца донето је чак 78 одсто решења у првостепеном поступку решавања захтева. То практично значи да је четири петине од укупног броја оних који су прошле године предали захтев за пензионисање у року од законом прописана два месеца добило решења и прву пензију.

Језиком бројки гворећи, у 2011. години је од 574.711, колико је укупно захтева примљено у свим филијалама Фонда у земљи, решено 533.772. Од тог броја је 499.688 захтева стигло у току 2011. године, док је 68.850 пренето из 2010. године. На крају протекле године у 2012. је пренето скоро дупло мање нерешених захтева – 40.940, што сведочи о бржем и ажурнијем раду у прошлој години. Циљ запослених у Фонду, како је на последњој прошлогодишњој седници Управног одбора РФ ПИО истакао и заменик директо-

ра, Зоран Јосиповић, је да ове године број решења донетих у законском року буде 90 процената.

Ако се зна да је из 2009. у 2010. годину пренето 123.224 захтева, из 2010. у 2011. већ поменутих 68.850, а на крају прошле у ову 40.940, очито је да је ажурност скоро дуплирана. Овакве резултате постигла је већина филијала у Србији, што је и допринело да на нивоу целог Републичког фонда ПИО ажурност у 2011. години износи 78 одсто.

В. Анастасијевић

РАД ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА ПИО У 2011. ГОДИНИ

Најбољи резултати од консолидације Фонда

Челни људи Дирекције Покрајинског фонда ПИО презентовали су одличне резултате рада у претходној години ове највеће организационе јединице РФ ПИО. Резултати су најбољи од консолидације Републичког фонда.

– Решено је 92 одсто поднетих захтева, а чак 85,2 одсто у законском року, што говори о томе да се на решење о пензији чека све краће. Дуже се чека углавном због фактора ван Фонда, рецимо, због неплаћених доприноса, недостатка података, кореспонденције са страним носиоцима социјалног осигурања итд. Упоредо, побољшали смо и комуникацију са клијентима и створили услове за њихову бољу обавештеност о правима из осигурања која се, између осталог, огледа и у отварању нових испостава. Тренутно их је у Војводини 22, а у овој години припремамо отварање још четири. Све то остварено је са 10 одсто мање запослених у односу на 2010. годину. И поред овог успеха, подизање ажурности, уз унапређење квалитета рада и сталну едукацију запослених, и даље је међу стратешким циљевима Фонда – нагласио је Славко Имрић, директор Покрајинског фонда ПИО.

Директор Славко Имрић са новинарима

Имрић је подсетио да је финансијским планом Фонда и Законом о републичком буџету обезбеђена исплата 12 пензија, па корисници не треба да брину, јер је држава гарант исплате.

Чедомир Француски, директор Сектора за остваривање права из ПИО у Дирекцији ПФ, истакао је да је током 2011. у првостепеном поступку донето 128.820 решења о правима из пензијског и инвалидског осигурања, а остало је нерешено око 17.700, што је прилично импресиван податак. Прошле године је, по речима Француског, у Дирекцији Покрајинског фонда решено и 6.720 жалби, док је 742 остало нерешено.

– Новина за цео РФ ПИО, па и за Покрајински фонд, је припајање дела Фонда за социјално осигурање војних осигураника од ове године. Међутим, корисници права војног фонда неће имати додатних тешкоћа и обавеза у овом поступку јер је Законом о ПИО све већ уређено. Покрајински фонд је преузео близу 6.700 корисника војних пензија којима ће припадност бити исплаћиване из исплатних служби филијала у Војводини, по истој динамици као и досад, дакле 6. и 21. у месецу, а припадаће им сва повећања пензија и других примања као и осталим корисницима Фонда ПИО – нагласио је Чедомир Француски.

Др Милорад Орловић, начелник Одељења за медицинско вештачење, говорио је о поступку медицинског вештачења и проблемима који се у том процесу јављају:

– Сви захтеви за оцену радне способности вештаче се у Новом Саду, обезбеђен је насумични избор лекара вештака, тако да нико унапред не зна ко ће га вештачити, а сваки налаз подлеже обавезној претходној контроли Дирекције РФ ПИО у Београду. Исто важи и за другостепени поступак. Осим тога, код утврђеног губитка радне способности обавезан је контролни преглед, изузев код тешких болести код којих је јасно да не може доћи до побољшања здравственог стања, а које су набројане у Правилнику о медицинском вештачењу. Желим да нагласим да је број предмета који су оспорени приликом ревизије испод један одсто, што говори да се у Фонду вештачи по истим критеријумима, како у Пироту, тако и у Суботици, Београду итд.

Др Орловић је истакао и да су органи вештачења у војвођанским филијалама и Дирекцији ПФ у 2011. години обрадили око 3.000 осигураника више него 2010. године, иако су радили са мањим бројем лекара вештака.

Мирослав Мектеровић

Нови Сад: отворено преноћиште за бескућнике

У дворишту Центра за социјални рад у Новом Саду отворено је преноћиште за бескућнике са територије града, смештајног капацитета 24 кревета.

У два монтажна објекта укупне површине 60 квадратних метара, са

санитарним чвором, бескућници ће моћи да бораве од 19 часова до седам сати ујутро. Директор новосадског Центра за социјални рад, Гојко Вујиновић, истакао је да је ово преноћиште привремено смештај док не буде обезбеђено трајно решење.

А корисницима Сигурне дечије куће и Дневног боравка за децу са поремећајем у друштвеном понашању градска управа је, поред новогодишњих поклона, даровала и два телевизора и две музичке линије.

Хуманост лозничких новинара

Редакција недељника „Лозничке новости“, поводом изласка двестотог броја, поделила је симболичне поклоне Дечјем одељењу лозничке Опште болнице. Новинари јединог штампаног медија у граду, уместо да организују коктел, купили су ДВД плејер, двадесетак дискова са цртаним филмовима и воће за децу која су новогодишње и божићне празнике провела у болници. Како су на овом одељењу до сада имали само ТВ пријемник, плејер и цртаћи су им добро дошли јер ће убудуће малишани моћи да време током лечења проводе разноврсније.

– Поклон је скроман, спрам могућности наше редакције, али очекујемо да ће наш пример следити и други који имају веће могућности да помогну малишанима и онима којима је пажња увек добро дошла. На сличан начин смо својевремено обележили и годишњицу редакције, када смо деци из Дневног боравка „Сунце“ поклонили ранчеве, књиге, слаткише и школски прибор, а такву праксу имаћемо и убудуће – рекла је Зорица Вишњић, главни и одговорни уредник „Лозничких новости“.

Редовна социјална давања

Социјална давања ће током 2012. године бити исплаћивана редовно, а посебна средства из буџета биће издвојена за помоћ најсиромашнијем становништву и неразвијеним општинама у Србији, саопштено је из Министарства рада и социјалне политике.

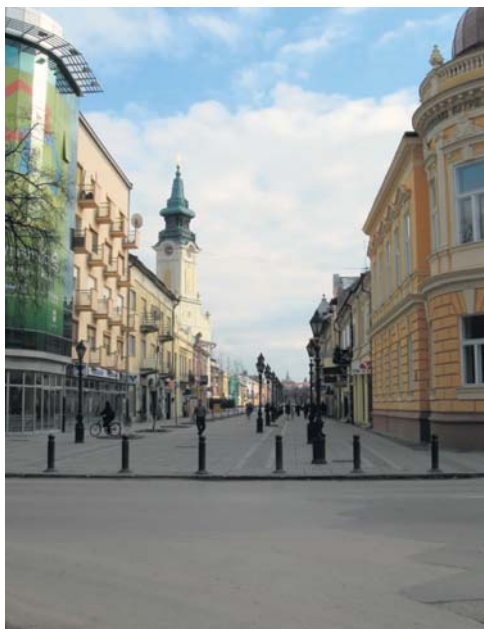
Приближно 370 милиона динара биће обезбеђено за наставак рада народних кухиња у 73 општине, у којима је та услуга успостављена.

Између 160 и 170 милиона динара ће бити утрошено за приближно 45.000 пакета прехранбених и хигијенских производа, који ће бити подељени у 105 најугроженијих општина.

Током ове године неразвијене општине добиће и 200 милиона динара за спровођење појединих услуга социјалне заштите које нису у могућности саме да финасирају. Реч је о услугама као што су помоћ у кући, функционисање дневних боравака, центара и прихватилишта.

Министарство рада и социјалне политике ове године располаже буџетом од 111,6 милијарди динара, што је за приближно два одсто више од оног што је потрошено у 2011. години.

Помоћ сомборским трудницама и породиљама

Скупштина града Сомбора донела је одлуку о финансијској помоћи незапосленим трудницама и породиљама. Износ за сада није познат, али ће се за ову, као и сваку наредну годину утврђивати на основу средстава која су обезбеђена за ту намену. Захтев за остваривање права на финансијску помоћ подноси се Одељењу за друштвене делатности Градске управе Града Сомбора, а уз захтев је потребно да труднице приложе потврду о трудноћи – извештај лекара специјалисте гинеколога – акушера, а породиље доказ здравствене установе о порођају. Потребно је приложити и копију извода из матичне књиге рођених за децу и копију уверења о држављанству Републике Србије за мајку. Подносе се и потврда о пријави пребивалишта за све чланове породице, потврда о приходима исплаћеним у последња три месеца која претходе месецу у којем је захтев поднет за

чланове породице и потврда о катастарским приходима у претходној години. Такође је потребан и извод из матичне евиденције Републичког фонда ПИО и потврда Националне службе за запошљавање да је трудница незапослена, док труднице које нису на евиденцији НСЗ подносе фотокопију здравствене књижице.

Електронске здравствене књижице од марта

Републички фонд за здравствено осигурање Србије (РФЗО) најавио је да ће већ од марта ове године почети са издавањем електронских здравствених књижица са чипом. Нова електронска књижица омогућиће бржи и лакши преглед код лекара, као и брже подизање лекова у апотекама, а замена и издавање нових књижица најпре ће почети у Ваљеву, а потом и у другим местима Србије.

Планирано је да се до краја године корисницима здравствене заштите уручи милион ипо картица, а РФЗО је дужан да у року од три године електронске здравствене књижице уручи свим здравственим осигураницима. Укупни трошкови издавања нових здравствених књижица, према процени, износиће око 20 милиона евра, а њихова замена ће коштати око 400 динара.

Пензионерима Београда помоћ и у овој години

Београдски пензионери који примају 16.000 динара или мање од тога добијаће и ове године од града помоћ у износу од 4.000 динара. Ова средства ће им се, као и ранијих година, исплаћивати квартално, на свака три месеца. Прошле године ову помоћ је добило 65.000

пензионера, а за ту намену је из градског буџета издвојено 10 милиона евра. Милан Кркобабић, заменик градоначелника Београда, истиче да се прва рата помоћи очекује крајем марта, а последња прошлогодишња стигла је пред Нову годину. Према Кркобабићевим речима, то је тринаеста рата која је исплаћена од како је формирана ова градска власт која је и сачинила концепт социјалне одговорности.

Исплата пензија

Исплата првог дела децембарских примања пензионерима из категорије запослених почела је 10. јануара.

Бившим пољопривредницима први део пензија за децембар исплаћен је 4. јануара, док су војни пензионери прву половину децембарских припадности примили 6. јануара.

Пензионери самосталних делатности примили су своје целе децембарске пензије 29. децембра.

Крагујевац: бесплатан градски превоз

Крагујевачки пензионери старији од 65 година по новој градској одлуци од 1. јануара 2012. године имају право на бесплатан градски превоз. Због тога је већ првог радног дана у овој години на шалтерима градске Агенције

за саобраћај створена велика гужва. У Агенцији за саобраћај су са заменом легитимација за 2012. особама старијим од седамдесет година почели још половином децембра, и ова замена ће трајати до 6. фебруара, док ће све легитимације из прошле године важити до 29. фебруара.

У току је и израда легитимација за труднице које имају пребивалиште на територији града Крагујевца.

Ивањица: сточарима додељене јунице

Носиоцима регистрованих пољопривредних домаћинстава бесплатно је додељено 120 приплодних јуница висококвалитетне сименталске расе, од укупно 250, колико је припало ивањичкој општини на основу Уредбе Министарства пољопривреде Владе Републике Србије о подстицању развоја сточарства.

Стеоне јунице набављене су у немачкој покрајини Баварској, познатој по фармама за узгој крава сименталске расе, а вредност комплетне инвестиције је 56,7 милиона динара. Од те суме Министарство пољопривреде издвојило је 45 милиона, а разлика је обезбеђена из општинског буџета Ивањице.

Право учешћа на конкурсима имали су носиоци газдинстава са пребивалиштем на територији ивањичке општине који у свом поседу имају најмање једну краву и одговарајући објекат за узгој. Један од услова за добијање јуница био је да се сточари обавезу да ће прво женско теле предати Општинском фонду за развој пољопривреде у Ивањици.

На конкурс за набавку квалитетних грла пријавило се више од 600 домаћинстава, а ивањичка општина је прва на територији Моравичког округа добила приплодне јунице.

Божићни пакетићи за сиромашну децу

Град Крагујевац је и ове године финансирао набавку две хиљаде Божићних пакетића за крагујевачке малишане, који су дистрибуирани у четрнаест црквених општина – Аеродром, Виногради, Сушица, Станово, Мале Пчелице, Стара црква, Илићево, Белошевац, Грошница, Бресница, Корићани, Ердеч, Епархија шумадијска и Саборна црква.

Пакетиће су свештеници однели на кућне адресе породица са више деце, као и на адресе породица које се налазе у тешкој материјалној ситуацији.

Иначе, ово је седма година како град Крагујевац поводом божићних празника дарује малишане пригодним пакетићима.

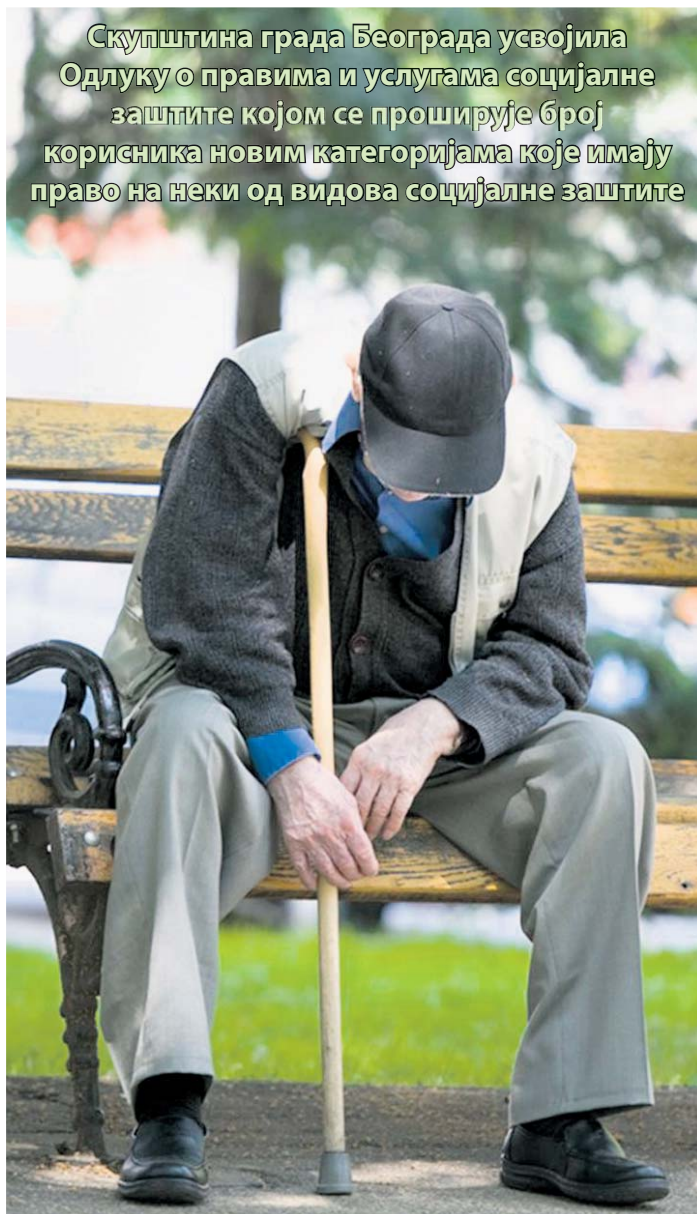
СКУПШТИНА ГРАДА БЕОГРАДА

Новине у правима и услугама социјалне заштите

У складу са Стратегијом развоја социјалне заштите у којој је као главни циљ дефинисано развијање интегралног система социјалне заштите, а полазећи од потреба Београђана, Скупштина града Београда је крајем децембра прошле године усвојила Одлуку о правима и услугама социјалне заштите којом су прописани виши стандарди и повољнији услови за остваривање ових права и услуга.

Када су у питању корисници социјалне заштите, поред две основне групе корисника, деце и младих и одраслих и старијих корисника, додате су и нове групе које у пракси социјалне заштите до сада нису биле довољно препознате – жртве насиља у породици, жртве злостављања, занемаривања, жртве трговине људима, младе особе које се сучавају са тешкоћама услед поремећених односа у породици, зависници од алкохола, дроге, особе из процеса реадмисије и слично. А листа услуга, садржана у овој одлуци, подразумева, поред постојећих, и нове услуге које до сада нису постојале или, пак, нису биле законски дефинисане иако су се примењивале у пракси.

У категорији дневних услуга, поред досадашњих као што су помоћ у кући, дневни боравак деце и младих са сметњама у развоју, и дневних боравак одраслих и старијих лица (клубови), уведене су и нове: дневни боравак одраслих лица са сметњама у развоју и свратиште. Полазећи од чињенице да у Београду живи велики број одраслих лица са сметњама у развоју (телесне, интелектуалне, сензорне или менталне тешкоће у комуникацији), као и да су услуге дневног боравака за децу и младе могла да користе само лица узраста до 26 година, овом услугом ће знатно бити олакшан живот породица које

Скупштина града Београда усвојила Одлуку о правима и услугама социјалне заштите којом се проширује број корисника новим категоријама које имају право на неки од видова социјалне заштите

имају одрасло лице са сметњама у развоју, а које због година до сада није могло да користи неке од постојећих установа за ове намене. Такође, рад свратишта за децу у претходне четири године показао је да на територији Београда постоји велика потреба за оваквом врстом подршке, посебно међу децом која живе и раде на улици, јер је у претходном периоду око 600 малолетника користило услуге свратишта. Пошто је овај облик

адекватан потребама циљне групе и неопходан у Београду, ова врста услуге добила је и одређену „законску заштиту“ у Одлуци града.

Листа услуга које чине подршку за самосталан живот, поред постојећих (становање уз подршку деце и младих са сметњама у развоју, привремено становање и социјално становање у заштићеним условима), проширена је новим видовима социјалне заштите. Тако је нова услуга

персонална асистенција којој ће се, извесно је, обрадовати лица са посебним потребама. Пружање одговарајуће индивидуалне практичне подршке кориснику, односно одраслој и старијој особи са телесним инвалидитетом и високим степеном зависности од помоћи других лица у свакодневном функционисању сигурно ће много значити. Персонална асистенција може бити повремени или стална и односи се на помоћ у одржавању личне хигијене, помоћ кориснику код устајања, облачења, храњења, трансфера у колицима, помоћ у одржавању хигијене стана, набавци намирница, спремању оброка, одвођењу код лекара итд.

Нови вид социјалне заштите је и становање уз подршку одраслих и старијих са сметњама у развоју и подразумева да су корисници ове услуге старија лица код којих је констатована лака ометеност али која су способна за постизање одређеног степена самосталности. Њима се обезбеђује становање у становима прилагођеним потребама особа са сметњама у менталном развоју и пружа стручну подршку у савладавању свакодневних активности, као што су хигијена, исхрана, узимање лекова итд. Предвиђено је да се ова услуга пружа кориснику најдуже пет година. У истом временском периоду омогућено је и становања уз подршку деце и младих са телесним инвалидитетом, што је такође нова услуга. Право на ову услугу имају лица која због смањених могућности не могу да се укључе у активности друштва на истом нивоу са другима, али под условом да су корисници права на увећани додатак за помоћ и негу другог лица. Осим што им се обезбеђује становање у становима прилагођеним потребама особа са телесним инвалидитетом, пружа им се и подршка

и помоћ код учења, похађања школе, тражења запослења итд. Оваква услуга уведена је и за одрасла лица са телесним инвалидитетом, уз сличне погодности које важе за децу са инвалидитетом и уз исти, петогодишњи период трајања.

Услуга социјалног предузетништва, као нова услуга, обезбеђује професионално и друштвено укључивање корисника социјалног запошљавања кроз подизање образовног нивоа, стицање одређених знања и вештина и преквалификације. Ово

грађани са територије свих београдских општина имати право на субвенцију по основу трошкова за комуналне производе, услуге и закупнину. Подсећања ради, интервентним мерама заштите најугроженијих грађана, које се примењују од 1995. године, утврђен је попуст за цене комуналних услуга и станарину која се плаћа преко обједињене наплате Инфостана. Како је ова мера временом изашла из оквира привременог карактера за ублажавање тешког материјалног стања, а у међувремену се

право могу да користе незапослена лица која користе права и услуге социјалне заштите.

Нови вид заштите је и привремени смештај у прихватилиштима за труднице и жене са децом од којих је једно млађе од три године. Ову услугу привременог смештаја у ситуацијама које захтевају ургентно издвајање ради спречавања последица породичног насиља, односно одбацивања, могу да остваре труднице и жене са дететом (децом) млађом од три године, док се не утврди други одговарајући облик заштите, а најдуже до шест месеци. У изузетним ситуацијама, када из оправданих разлога не може да се обезбеди одговарајући облик заштите, овај период збрињавања може да потраје и дуже. Новина је у томе што је до сада у Београду било актуелно постојање само смештаја за труднице и жена са дететом узраста до годину и по дана, и то у оквиру стационара за мајку и дете при Центру за заштиту оdoјчади, деце и омладине.

Уместо у досадашњих десет општина, према Одлуци града Београда о правима и услугама социјалне заштите, убудуће ће

економска ситуација није много поправила, право субвенције конституисано је као право за грађане Београда у свим општинама, наравно, ако задовољавају прописане услове.

Одлуком града регулисано је и да се средства за финансирање права и услуга социјалне заштите обезбеђују у градском буџету, учешћем корисника и лица која су, у складу са законом, дужна да учествују у издржавању појединаца и породице, од донатора, спонзора и других извора.

Услуге дневни боравак одраслих лица са сметњама у развоју, становање уз подршку одраслих и старијих са сметњама у развоју, деце и младих, и одраслих са телесним инвалидитетом, персонална асистенција и социјално предузетништво почеће да се примењују по доношењу ближих услова и стандарда за пружање и остваривање услуга социјалне заштите које прописује ресорни министар, док се примена права на субвенцију за трошкове за комуналне производе, услуге и закупнину одлаже до стицања техничких предуслова.

Миланка Иванчајић

ПРОЈЕКАТ КАНЦЕЛАРИЈЕ ЗА ИНКЛУЗИЈУ РОМА

Десет нових предузетника

Канцеларија за инклузију Рома у Војводини је, фебруара прошле године, покренула пројекат „Побољшање запослености Рома у АП Војводини“, на основу којег је десет припадника ове популације већ до краја 2011. отворило своје радње.

Овај пројекат ће трајати две године, а са 237.750 евра га суфинансира Европска унија, уз партнерство са Покрајинским секретаријатом за рад, запошљавање и равноправност полова. Основни циљ пројекта је унапређење друштвено-економског развоја и инклузија ромске заједнице у Покрајини, а посебно стварање нових могућности за запошљавање Рома, који ће и имати неопходне квалификације у сектору производње и у услужним делатностима.

Пројекат се реализује у 20 војвођанских општина: Новом Кнежевцу, Кикинди, Сомбору, Апатину, Кули, Бечеју, Житишту, Оџацима, Србобрану, Жабљу,

Пројекат ће се спроводити по европским стандардима и подстицаће паралелно образовање и запошљавање Рома, јер ће током две године бити обучено више од 150 лица, и основано укупно 20 радњи и предузећа, уз претећи пакет од 200.000 динара субвенција.

Уговоре са власницима десет новоотворених фирми потписали су, крајем децембра, у згради Владе Војводине, Душко Јовановић, директор Канцеларије за инклузију Рома, а старт ап пакете уручили су им др Бојан Пајтић, председник војвођанске владе, и Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова.

Сви заинтересовани Роми ускоро ће моћи да се пријављују за поменути програм samozapoшљавања, а на располагању ће им бити и ангажовани ментори – ради обуке и помоћи око писања пословног плана. Канцеларија за инклу-

Зрењанину, Новом Саду, Беочину, Инђији, Руми, Пећинцима, Панчеву, Ковину, Белој Цркви и Сенти, а Канцеларија за инклузију Рома подржала је десет власника нових фирми и тако што им је обезбедила сву неопходну канцеларијску опрему. Они су добили печат, лого фирме, веб сајт, компјутер и пратеће уређаје. Обезбеђене су им и услуге књиговодствене агенције у првих шест месеци пословања, а у овом периоду њихов целокупан рад пратиће и ментори.

зију Рома изашла је у сусрет и припадницима ове популације који желе да се усаврше за неко ново занимање, те ће средином фебруара бити организоване различите обуке за полазнике широм Војводине. Они додатне информације могу потражити у Канцеларији за инклузију Рома АПВ, на адреси Булевар Михајла Пупина 25, у Новом Саду, или на њихов телефон 021-4881723, те преко мејла: inkluzija.roma@vojvodina.gov.rs.

Мирослав Мектеровић

СТРАТЕГИЈА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЕКОНОМСКОГ ПОЛОЖАЈА ЖЕНА НА СЕЛУ У ВОЈВОДИНИ

Почетак преображаја

У амфитеатру Природњачког музеја, у Новом Саду, одржана је, крајем децембра, јавна расправа на којој је представљен Нацрт Стратегије за унапређење економског положаја жена на селу у Војводини 2012-2016. О значају Стратегије говорио је Мирослав Васин, покрајински секретар за рад, запошљавање и равноправност полова, док је нацрт документа, кључне проблеме, мере, циљеве и активности презентовала Оливера Вуковић, која је са др Маријом Бабовић координирала радом Радне групе за његову израду.

Стратегија је настала на иницијативу Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за пољопривреду, водопривреду и шумарство, Покрајинским фондом за развој пољопривреде и Заводом за равноправност полова, а уз подршку Агенције УН за родну равноправност и оснаживање жена.

Радна група, сачињена од експерата и представника институција и организација, израдила је Нацрт Стратегије на основу релевантних емпиријских података и показатеља, и на основу интензивне сарадње и комуникације са женским сеоским организацијама. Чланови овог тела презентовали су податке који говоре о поражавајућем имовинском статусу сеоских жена у Војводини. Утврђено је да жене на селу у Војводини данас ретко поседују кључну непокретну и покретну имовину. Куће не поседује 61 одсто ове популације, своје имање не поседује 79,5 одсто, док свој аутомобил нема 78,5 процената жена. Оне ретко поседују и средства за производњу, тако да је међу војвођанским домаћинствима која поседују трактор само у 8 одсто случајева он у власништву жена, прикључне машине тек у 3,7 одсто, а штале и свињци налазе се у њи-

Са скупа у Новом Саду

ховом поседу у 22 одсто случајева. Пољопривредна породична газдинства такође се најчешће региструју на мушке носиоце, а по подацима Управе за трезор Министарства финансија, од укупног броја регистрованих пољопривредних газдинстава у Војводини, тек 26 процената је регистровано на жене.

Према речима Мирослава Васина, сеоске жене у Војводини, које делују кроз више од 250 удружења, показале су да могу постати ослонац не само породичног већ и читавог друштвеног, па и економског живота на селу.

– Сарадња са Уједињеним нацијама и републичким и локалним институцијама на програмима посвећеним промоцији женског предузетништва, едукације, подизања видљивости и доступности економских,

финансијских, законских и других инструмената, од кредита до могућности преквалификација, додатног образовања и предузетништва омогућиће да убудуће положај сеоских жена буде много повољнији. Стратегија је један од основних елемената тог преображаја, а за 2012. годину припремамо веома значајан пројекат, програм развоја органске пољопривреде – производња хране, намењен женама предузетницама. Обука и припреме за овај пројекат, чију реализацију су подржали бројни донатори, трајаће три године, јер се ради о захтевним програмима прилагођавања земљишта и производњи веома квалитетне хране, без обзира на величину парцеле или имања – најавио је Мирослав Васин.

М. Мектеровић

ПРОМЕНЕ У РЕГИСТРАЦИЈИ ПОЉОПРИВРЕДНИХ ГАЗДИНСТАВА

По новом од 1. јануара

Власници регистрованих пољопривредних газдинстава у Србији, којих тренутно има више од 450.000, од почетка ове године немају обавезу регистрације пошто је на снагу ступио пропис о промени начина регистрације пољопривредних газдинстава.

По новом ће регистрација газдинстава бити обавезна са-

мо уколико постоје неке промене у домаћинствима. Дакле, убудуће ће се пријављивати само промене, било да се ради о површинама, броју грла и слично. То ће моћи да се уради током целе године, односно када до промене дође. Због ове новине свим регистрованим газдинствима биће послата обавештења са поја-

шњењем уредбе и са подацима о регистрацији из прошле године, како би их упоредили и евентуално пријавили измене. Уколико су се промене десиле, рецимо, у структури или сетвеним површинама, пољопривредници су дужни да их пријаве у Регистар најкасније 30 дана од дана настанка.

Душан Петровић, министар

пољопривреде и трговине, тим поводом је саопштио да између 70 и 80 одсто пољопривредника у Србији у 2012. години неће морати да обнови регистрацију газдинства, али је и подсетио да се промене морају пријавити, пошто су предвиђене санкције уколико се то не уради.

М. М.

Луксуз или потреба

С обзиром да се зимски период не сматра актуелном сезоном за бањски туризам, већина бања, како би привукла посетиоце, пружа повољније цене у односу на стандардне. Након празника су новчаници „свршали“, али, ипак, зима ће још потрајати па вреди размишљати макар о краћем путовању, одмору или здравственом опоравку.

У Туристичкој организацији Србије наводе да су цене смештаја повољне и у појединим планинским местима. Такође, и бројне туристичке агенције, као и Удружење пензионера организују погодније аранжмане за старију популацију. Поред тога, цене варирају и од типа смештаја. У хотелима су цене свакако више, у одмаралиштима повољније, а још је јефтиније у приватном смештају. Актуелни су приватни пансиони и виле, али у неким има а негде чак и нема грејања, па је потребно добро се распитати о свим условима, нарочито ако путујемо у приватном аранжману. Како кажу у ТОС-у, већи број туристичких агенција даје и 10 одсто попушта за пензионере.

2.500 динара. Бања Русанда нуди исту врсту боравка од 2.300 до 3.000 динара, а Врдник од 3.000 до скоро 4.000 динара. Болеснички дан у Бујановачкој Бањи кошта 2.370 динара,

У Туристичкој организацији Србије кажу да уколико желимо да путујемо, за свачији џеп постоји могућност, али напомињу да је неопходно бити што је могуће боље обавештен. Информације се могу добити телефонски, путем локалних туристичких организација, којих у Србији има око стотинак, или преко интернет портала као што је www.banjesrbije.net. У сваком случају потребно је „отворити четворо очију“.

У бањама се цене разликују према категорији смештаја и у зависности од тога да ли је реч о преноћишту, полупансиону или пансиону. Најскупљи смештај је у ексклузивнијим хотелима, у којима у Врњачкој Бањи само преноћиште кошта 5.200, а у Аранђеловцу полупансион чак 6.900 динара. На истим овим местима, али и у другим бањама, смештај може да стаје и мање од 2.000 динара. Две бање нуде и посебне програме током зиме који могу бити прикладни за пензионере. У најновијем билтену „Туристичка понуда Србије“ стоји да такозвано презимљавање у

Пролом Бањи (боравак дужи од месец дана) кошта 1.700 динара дневно. Ову могућност заинтересовани могу да искористе до 31. марта. Такође, нешто слично постоји и у Бањи Јунаковић. Овде, на бази болесничког дана (пун пансион, први и контролни лекарски преглед, три терапије дневно које ординира лекар), за боравак од тридесет и више дана мора да се одвоји од 2.200 до 2.420 динара дневно. У истоименом програму пун пансион износи од 1.600 до 1.800 динара. Постоји и могућност плаћања на 6 месечних рата.

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање има склопљене уговоре са бројним кредиторима који омогућавају пензионерима плаћање роба и услуга на више месечних рата, те то важи и за услуге опоравка и здравствене рехабилитације у 29 бања Србије. У зависности од избора лечилишта, услуге се могу плаћати у 6, 9 или 12 месечних рата. Фонд је потписао уговоре и са десетак туристичких агенција.

Јелена Оцић

Такозвани болеснички дан у Врњачкој Бањи кошта нешто више од 4.000 динара, у Сокобањи од 2.000 до 3.000 динара, у Нишкој Бањи од 3.100 до 3.500 динара, а у Пролом и Луковској Бањи од 2.300 до

док је у Бањи Селтерс цена нешто виша, односно од 2.560 до 3.100 динара. Ову врсту опоравка нуде и Бања Горња Треча где је цена 2.680 динара, док је у Рибарској Бањи 3.300, а у Бањи Љиг 2.200 динара.

НОВИ ПОГОН МДД ГРОУП У КАЋУ

Посао за 280 радника

Средином децембра прошле године Бојан Пајтић, председник Владе Војводине, и Драгослав Петровић, покрајински секретар за науку и технолошки развој, отворили су један од најсавременијих погона нових технологија за складиштење пољопривредних производа и дистрибуцију робе у оквиру пословног комплекса „МДД Гроуп“. Нови погон се налази поред аутопута Нови Сад – Зрењанин, у атару Каћ. Покрајински секретаријат за науку и технолошки развој издвојио је 21 милион динара за овај пројекат, а очекује се да ће, након отварања постројења, у њему своју егзистенцију обезбедити око 280 радника, што радећи непосредно у погону, што кроз различите видове

Нови погон у Каћу

кооперације у пољопривреди или транспорту.

Предузеће, укупне површине 45.000 квадратних метара затвореног простора, располаже са 15.000 кубних метара комора за минусни режим чувања робе – капацитета 3.000 тона, и са 15 камиона – хладњача. Поред

осталог, овај објект поседује и седам прилазних рампи за истовар и утовар робе.

Процењује се да, након изградње новог погона у Каћу, укупан складишни простор за пољопривредне производе у Војводини износи око 150 хиљада тона, а чак 40 одсто тих капацитета биће

у функцији извозног потенцијала наше пољопривреде.

Приликом отварања, Бојан Пајтић је нагласио да је Влада Војводине, преко програма нових технологија, досад отворила 91 погон и у њима је обезбедила 21.000 нових радних места, а ако се узму у обзир и програми Покрајинског секретаријата за рад, запошљавање и равноправност полова, у протеклом периоду запослено је укупно више од 40.000 људи.

– Успели смо да учинимо нешто чему се уопште нисмо надали у условима овакве светске економске кризе, а то је да на крају новембра имамо 3.500 незапослених мање на територији Војводине него што их је било у јануару 2011. године – рекао је Пајтић. **М. Мектеровић**

ТРСТЕНИК

Сертификати за 100 нових мајстора

Полазницима који су завршили програм стручне обуке свечано су уручени сертификати па је тиме ХК „Прва петолетка“ из Трстеника добила 100 нових мајстора металостругара и металоглодача. Сертификате су уручили Зоран Веселиновић, генерални директор „Прве петолетке“, Предраг Марковић, директор Националне службе за запошљавање Филијале Крушевац, Љубиша Кнежевић, руководилац НСЗ у Трстенику, и Горан Миодраговић, директор Народног универзитета у Трстенику.

– Трстеник је увек био срце металског комплекса Србије, у

„Петолетки“ су одувек радили најбољи мајстори свих заната, што показују досадашњи резултати постигнути на такмичењима металаца бивше Југославије и Србије. Међутим, криза је закуцала и на наша врата, па је предузеће, по разним основама, напустио велики број радника. Захваљујући овом програму стручне обуке, на тржишту рада ће се поново наћи мајстори спремни да одговоре високим критеријумима које поставља наша фабрика. Надам се да ће у новој пословној години доћи до повећања реализације и да ће мо бити у прилици да један број

ових младих људи запослимо – рекао је том приликом Зоран Веселиновић, генерални директор „Прве петолетке“.

Национална служба за запошљавање је, почетком 2011, расписала тендер за извођача обуке за послове металостругара и металоглодача, који је припао „Првој петолетки“ и Народног универзитета Трстеник.

– Желимо да тржиште рада буде спремно за долазак нових инвеститора у Трстеник, из тог разлога смо и покренули овај програм стручног усавршавања који се финансира из буџета НСЗ. Сваки од 100 полазника је

тако стекао нова знања и сада има већу могућност за брже проналажење посла – рекао је Љубиша Кнежевић, руководилац НСЗ у Трстенику, и додао да су незапослени у протекле четири недеље практичан део обуке похађали у погонима „Прве петолетке“.

– Били су под надзором директора производње и имали су сарадњу са најбољим мајсторима у производним погонима акционарских друштава, који су им преносили богато искуство и знање из ове области – казао је Кнежевић.

Драган Ивановић

Захвалност запосленима у Луковској и Пролом Бањи

Пензионери Удружења београдске општине Палилула, који су боравили у Луковској и Пролом Бањи желели су од свег срца да се захвале запосленима у овим бањама јер то лепо што су доживели треба истаћи, а и оне који нису били треба информисати. Нема ту ни мало маркетинга, већ је такво стање ствари – од баштована до директора сваки гост има исти третман (јер неке бање праве селекцију, они који бораве о трошку РФ ПИО се третирају као да „не плаћају“ и у ресторанима имају посебно место, док они што сами плаћају добијају боље место и бољу храну). Такође, Удружења пензионера Палилуле прошле године је имало случај да је једна група пензионера уговорила хотелски пансион у једној бањи, али су ноћ провели у приватној кући без мокрог чвора и још су позвани на акцију „очистимо бању“.

Због тога треба истаћи ове две бање, јер се њихова пословност и све друго може описати речима „од рецепције до перфекције“. Имају собе свих категорија, са купатилом, телефоном, ТВ-ом, интернетом, фрижидером и баде мантилом. Поред добре хране и терапија, ове бање организују за своје госте излете у Ђавољу варош, на

Копаноник, у оближње цркве и манастире. Такође, за госте који у интервалу боравка славе рођендан прави се рођенданска торта. Свако вече имају музику, а при повратку кући сваки гост добије упитник којим се сигнализира да ли нешто треба мењати или додавати. Леп је гест и да се на кућну адресу шаље новогодишња честитка.

Вероватно су зато већ у децембру њихови капацитети исплањирани и попуњени за наредну годину. Удружење са Палилуле је добило термин у јуну под врло повољним групним условима, и у ратама. За ове дестинације имало би много да се пише, што нам простор у нашем листу ограничава. Још само кратко, за оне који нису боравили ваља ис-

таћи болести које се лече – у Луковској Бањи: хроничне упале – реума, дегенеративна обољења кичме, стања након повреда, а у Пролом Бањи: болести бубрега и мокраћних путева, болести органа за варење, коже, болести периферних крвних судова, ванглобни реуматизам и употреба Пролом воде.

Ј. Драговић

СМЕДЕРЕВСКА ПАЛАНКА

Просветни радници уче гестовни говор глувих

Откако је инклузија постала саставни део образовања, па и особе са инвалидитетом могу да похађају редовне школе, у просторијама Општинског удружења глувих и наглувих Смедеревске Паланке почело је спровођење пројекта „Победимо тишину“. Пројекат је намењен просветним радницима средњих и основних школа из града на Јасеници, а подржало га је Министарство рада и социјалне политике – Сектор за заштиту особа са инвалидитетом и ДИЛС (пружање унапређења услуга на

локалном нивоу). Просветари из Смедеревске Паланке научиће гестовни говор – говор глувих, близу 1.000 речи, који ће им касније користити приликом извођења наставе лицима са оштећеним слухом.

У оквиру пројекта просветним радницима ће бити одржана и предавања о инклузији као покрету у оквиру социјалног модела, о инклузивном образовању предшколске и школске глуве деце, знаковном језику за глува лица, као и о комуникацији са особама са оштећеним слухом у редов-

ним школама које похађају глува и наглува деца.

По завршетку обуке просветни радници ће имати проверу знања пред стручном комисијом Савеза глувих и наглувих Србије. Добијањем диплома стећи ће право да похађају школу за комуникацију са глувим и наглувим особама, коју годинама организује Савеза глувих и наглувих Србије, где могу да добију и сертификате за преводиоце и судске тумаче за лица оштећеног слуха.

Сл. Костантиновић

Смањити притисак на животну средину

„Прљаве“ индустрије чине око 50 одсто укупне индустријске производње у Србији. Узроци овог проблема су застареле технологије, дотрајалост постројења, ниска енергетска ефикасност, нерационално коришћење сировина и висок ниво стварања индустријског отпада. Разлози су и слабо коришћење секундарних сировина, лоше управљање индустријским отпадом, недовољно подстицање привреде за увођење чистије производње. Постоје и постројења где су присутна значајна побољшања, као што су, рецимо, фабрике цемента (Titan, Holcim, Lafarge) у које су након приватизације уложена значајна средства у постављање филтера, стални мониторинг емисија, транспорт сировина из рудника итд.

У Србији се близу 90 одсто индустријских отпадних вода испушта без претходног третмана, што доводи до загађења водотокова. Најзагађенији су Стари и пловни Бегеј, канал Врбас-Бечеј, Топлица, Велики Луг, Лугомир, Црни Тимок и Борска река. Идентификовано је и 375 локалитета на којима је потврђено загађење земљишта и подземних вода у дужем временском периоду. Највећи извори деградације и загађења земљишта су експлоатација бакра у Бору и Мајданпеку и неконтролисано и неаде-

кватно одлагање индустријског отпада, посебно у околини великих индустријских центара.

Међу најзначајније изворе загађења ваздуха спадају рафинерије нафте у Панчеву и Новом Саду, хемијски комбинати у Панчеву, Шапцу, Крушевцу и Железара у Смедереву. Најугроженија подручја су: Бор (РТБ, флотацијско јаловиште Велики Кривељ), Панчево (хемијска и петрохемијска индустрија, рафинерија), Шабац (индустрија, депонија муља), Београд (индустрија, саобраћај, депонија), Крушевац (хемијска индустрија, депонија), Смедерево (железара, депонија сировина), Лозница (индустрија, „Зајача“) и Велики бачки канал (на делу Црвенка-Кула-Врбас).

У Стратегији и политици развоја индустрије Републике Србије предвиђено је више мера за подстицање чистије производње, смањење загађења и притисака на животну средину. Применом система интегрисаних дозвола предузећа ће бити обавезана на увођење најбољих доступних технологија и најбоље праксе по животну средину, а решавање проблема индустријског загађења насталог пре приватизације биће засновано на примени принципа „загађивач плаћа“. Да би испунила прописане стандарде заштите животне средине, индустрија ће морати да инвестира у модернизацију

постројења сопственим средствима и коришћењем кредита, а неопходно је изградити и постројење за третман опасног отпада, с обзиром да такво постројење у Србији не постоји.

Стратегијом је предвиђена и санација и ремедијација („лечење“) локација најоштећенијих експлоатацијом минералних сировина (РТБ Бор, флотацијско јаловиште и топионица), и санација и ремедијација загађених водотокова (деоница Великог бачког канала).

Економски развој Србије у претходном периоду није био праћен одговарајућим улагањем у инфраструктуру за заштиту животне средине, односно у постројења и опрему за смањење загађења. Нека од оштећених подручја су осиромашена и са веома угроженом животном средином па се за њих очекује да добију и статус угрожене животне средине.

У периоду 2001-2008. године Србија је имала веома низак ниво инвестиција у животну средину, тек око 0,3 одсто БДП-а. Финансирање од стране индустрије и приватног сектора је такође било недовољно. Развој чистијих технологија, повећање енергетске ефикасности и смањење отпада свакако ће утицати на смањење загађења животне средине. Али без улагања у заштиту средине и санацију

Нико нема интегрисану дозволу

Влада Србије донела је низ докумената који се односе на систем управљања и контроле заштите животне средине, у складу са директивама које важе у Европској унији. Влада је, 2008. године, усвојила Националну стратегију одрживог развоја, а 2009. донета је и Стратегија увођења чистије производње у Републици Србији, која предвиђа подстицање примене чистије производње, повећање енергетске и сировинске ефикасности и смањења настајања отпада. Закон о интегрисаном спречавању и контроли загађивања животне средине, усвојен 2004, обавезује потенцијално највеће загађиваче да раде у складу са принципима одрживог развоја, а контрола загађивања из индустрије спроводиће се издавањем интегрисане дозволе којом се утврђују обавезе оператора и услови за рад постројења и обављање активности. У Србији постоји 176 постројења за које се издаје интегрисана дозвола – 29 из енергетског сектора, 23 из производње и прераде метала, 32 из индустрије минерала, 19 из хемијске индустрије, 4 постројења за управљање отпадом и 69 постројења из осталих активности (индустрије папира, текстила, коже, прераде хране, третмана животињског отпада и фарми за узгој живине и свиња). Постојећа постројења су у обавези да прибаве интегрисане дозволе најкасније до 2015. године. У Србији још није издата ни једна интегрисана дозвола.

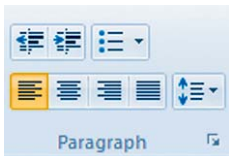
постојећих загађених подручја штета ће бити све већа. Отежавајућу околност за остварење мера и намера у заштити животне средине представљаће, пре свега, спорији привредни раст и недостатак инвестиција за те намене. А додатни ризик биће и поновно покретање индустријске производње застарелим технологијама.

Душко Вуксановић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Accessories (6)

Paleta Paragraph

Састоји се из следећих икона:
Decrease Indent – померање пасуса на претходни положај табулатора;

Increase Indent – померање пасуса на следећи положај табулатора;

Start a list – додавање бројевне листе (различитих стилова бројева или слова) предзнака пасусима или списковима, као и додавање предзнака пасусима или списковима;

Align text left – поравнање текста по левој маргини;

Center – центрирање текста;

Align text right – поравнање текста по десној маргини;

Justify – поравнање текста по обе маргине;

Line spacing – одређивање прореда у тексту (размак између редова).

Прозор Paragraph

Када кликнемо на стрелицу у доњем десном углу палете paragraph, на екрану ће се појавити прозор **Paragraph**. Састоји се из следећих опција:

1. **Indentation** – користимо је као избор за померање текста у односу на маргине:

a) **Left** – померање улево (у поље упишемо за колико центиметара желимо да померимо текст);

b) **Right** – померање удесно (у поље упишемо за колико центиметара желимо да померимо текст);

c) **First line** – увлачење првог реда (у поље упишемо за колико центиметара желимо да померимо текст);

2. **Spacing – Line spacing** – користимо за размак између редова у пасусу;

3. **Alignment** – користимо је за поравнања текста:

a) **Left** – поравнање текста по левој маргини;

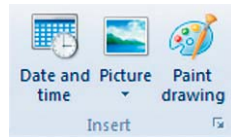
b) **Right** – поравнање текста

по десној маргини;

c) **Center** – центрирање текста;

d) **Justified** – поравнање текста по обе маргине.

Paleta Insert

Састоји се из следећих икона:

1. **Date and time** – убацивање датума и времена;

2. **Picture** – убацивање слика;

3. **Paint drawing** – убацивање цртежа урађених у програму Paint.

Убацивање слике

1. курсор миша доведемо на позицију где желимо да убацимо слику;

2. кликнемо на икону **Picture**;

3. изаберемо листу (препоручујемо **Libraries**), кликнемо на библиотеку (препоручујемо **Pictures** јер су ту углавном сачуване слике), па уђемо у фолдер у коме се налази жељена слика;

4. кликнемо на жељену слику;

5. кликнемо на дугме **Open** (или два пута кликнемо на жељену слику).

Напомена: слику бришемо када је маркирамо (кликнемо на њу) и притиснемо тастер **Delete**.

Напомена 2: опцију **Change Picture** користимо да бисмо заменили слику, а опцију **Resize** да бисмо јој променили величину.

Убацивање датума и времена

Датум и време унећемо у текст тако што:

1. кликнемо на икону **Date and Time**;

2. у пољу **Available formats** дефинишемо формат исписа датума и времена;

3. кликнемо на дугме **OK**.

Paleta Editing

Састоји се из следећих икона:
Find – проналажење одређе-

не речи или израза;

Replace – замену одређене речи или израза неком другом речи или изразом;

Select All – селектовање целог текста.

Коришћење команде Find

Ако желимо да пронађемо одређену реч или израз, можемо се постепено померати кроз документ (што нам одузима много времена) или искористити команду **Find**. Поступак за проналажење је:

1. кликнемо на икону **Find**;

2. на екрану ће се појавити прозор **Find**;

3. у поље опције **Find what** укуцамо реч или израз који желимо да пронађемо;

4. уколико чекирамо **Match whole words only**, рачунар претражује целе речи и не обраћа пажњу на оне речи које, као саставни део, садрже унесени текст;

5. уколико чекирамо **Match case**, рачунар проналази баш ону реч која је уписана у поље **Find What**, водећи рачуна о малим и великим словима;

6. кликнемо на дугме **Find Next** да би претраживање почело;

7. кликнемо на дугме **Cancel** када желимо да завршимо претраживање.

Коришћење команде Replace

Уколико желимо да неку реч или израз заменимо неком другом речи или изразом, поступак је:

1. кликнемо на икону **Replace**;

2. на екрану ће се појавити прозор **Replace**;

3. у поље опције **Find what** укуцамо реч или израз који желимо да пронађемо;

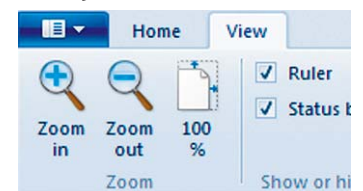
4. у поље поред опције **Replace with** укуцамо реч или израз којим желимо да заменимо тражену реч или израз;

5. уколико желимо да заменимо реч, кликнемо на дугме **Replace**, а уколико желимо да сва-

ко појављивање тражене речи заменимо новом, кликнемо на дугме **Replace All**;

6. кликнемо на дугме **OK**, па на дугме **Cancel**.

Опција VIEW

Опција **View** је трака која се састоји из палета **Zoom**, **Show or hide** и **Settings**. На свакој од ових палета налазе се иконе које извршавају одређене команде.

Палета Zoom

Састоји се из следећих икона:
Zoom in – повећање нивоа зумирања документа;

Zoom out – умањење нивоа зумирања документа;

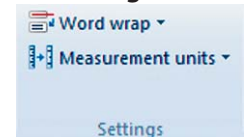
100% – зумирање документа на основном приказу (100%).

Палета Show or Hide

Састоји се из следећих икона:
Rules – приказивање или уклањање лењира;

Status bar – приказивање или уклањање статусне линије која се налази испод радне површине.

Палета Settings

Састоји се из следећих икона:
Word wrap – избор начина прелома речи (целе, или их делимо цртицом) у нови ред;

Measurement units – постављање жељене мерне јединице.

Предраг Јовановић
Наставиће се

А после празника...

Пужји с маслинама

Време припреме: 45 минута

Састојци: 300 гр лиснатог теста, конзерва сардине, 4 чена белог лука, 150 гр црних маслина без коштице, мало суве љуте паприке, пар листова жалфије, 1 кашичица капра, 1 кашика лимуновог сока, на врх кашичице сувог рузмарина и тимијана, 100 мл маслиновог уља, бибер, со.

Начин припреме: Тесто отопити на собној температури, развући.

Сардину оцедити од уља и изгњечити виљушком. Маслине, бели лук, зачине ситно исецкати и додати сардине. Тесто намазати са мало уља, а затим направљеном смесом. Завити у ролат, ставити у провидну фолију и оставити 40-50 минута у фрижидер. Исећи на колутове. Ређати у подмазан плех и намазати танко уљем. Пећи на 200 Ц, 10-15 минута, па смањити температуру на 140 Ц и пећи још 5-10 минута. Охладити.

Напомена: Ако нисте љубитељ разноликих зачина, може се неки смањити или чак оставити.

Апотека из природе

ЦЕЛЕР

Целер је двогодишња биљка која се користи у културарству

али и у народној медицини. Семенке целера се користе у лечењу реуматизма, помажу код надимања и уринарних тегоба, а такође и код лечења кашља. Једном речју, целер има широки спектар примене у лечењу разних болести. Семенке се сакупљају током лета и јесени.

Начин примене: За лечење артритиса и проблема са варењем треба у шољу кључале воде додати кафену кашичицу семена целера и оставити да одстоји 5-10 минута. Пити једну шољу на дан.

Напомена: Особе склоне алергијама морају бити обазриве јер целер може да изазове алергију. Такође се не препоручује трудницама јер се сматра да семе целера стимулише грчење материце, као ни особама са акутним обољењима бубрега.

ДИВЉИ КЕСТЕН

Његово дрво расте и до 30 м. Пореклом је из Анадолије. Плод му је бодљикава чаура са

великом семенком. Код дивљег кестена се употребљава семе и кора. Семе се сакупља у септембру и октобру, чим сазри. Кора се скида с грана у пролеће. Користи се за лечење капилара, вена, проширених вена, едема, хемороида.

Начин употребе: У 2 дл кипуће воде ставити кесицу чаја. Пије се један до три пута на дан после јела. Такође постоје и креме које се употребљавају за мазање вена и хемороида.

Упозорење: Није препоручљиво давати дивљи кестен деци и трудницама.

Припремила:
Софија Доминиковић

Шубаре

Време припреме: 60 минута

Састојци: 6 јаја, 500 гр шећера, 200 гр брашна, 4 кашике густина, 1 кашика какаоа, ½ л млека, пудинг од ваниле, 1 маргарин, 200 гр кокосовог брашна, 70 гр чоколаде за кување.

Начин припреме: Умутити 6 беланаца са 200 гр шећера, додати жуманца, 6 кашика топле воде, 200 гр брашна, какао.

Пећи у плеху од шпорета. Пустити да се охлади па малом округлом модлом vadити кругове. Тесто које је остало између кругова ситно издробити.

Фил: У мало млека размутити пудинг са 9 кашика шећера и 4 кашике густина. Остатак млека ставити да кува, кад прокува додати пудинг и скоро охладити. Посебно умутити маргарин са 200 гр шећера у праху и додати филу. Филом спајати по два круга. Мазати и около па уваљати у кокос. Сваки одозго прелити чоколадом.

Напомена: Густин се може заменити брашном.

Пилетина у црном вину

(за 4 особе)

Време припреме: 50 минута

Састојци: пиле око 1,5 кг, 300 гр ситнијих шампињона, 3 мање главице црног лука, 2 чена белог лука, кашика брашна, 1/8 л црног вина, 3 кашике уља, кашика путера, лорберов лист, кашичица тимијана, сецкани першун, со, бибер.

Начин припреме: Пиле исећи на 8 делова, шампињоне очистити и опрати. У дубљем тигању загрејати половину уља, додати пилетину. Пећи је 5-7 минута, да добије златну боју. Извадити пилетину на тањир, а уље просути. У истом тигању загрејати остатак уља, додати исечен црни лук и шампињоне, затим бели лук, вино, тимијан, лист лорбера. На то пређати пилетину заједно са сафтом ако је пустила на тањир. Поклопити и пустити да кува 20 минута.

Пробати виљушком да ли је мекано. Решеткастом кашиком vadити пилетину, лук и шампињоне на тацну. У остатак сафта умешати путер са кашиком брашна. Појачати ватру, мешати да се направи лепо сједињен сос. Тиме прелити пилетину на тацни и посути сецканим першуном.

Напомена: Уз овако спремљену пилетину послужити кромпир пире и зелену салату.

СМИСАО ПРАЗНИЧНИХ ДАНА

Духовна гозба на породичној трпези

Последњим изменама Закона о државним празницима предвиђено је да од ове године житељи Србије обележавају још три нова празника – Дан примирја у Првом светском рату, Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату и Дан сећања на жртве холокауста, геноцида и друге жртве фашизма у Другом светском рату. Тако је укупан број нерадних празничних дана са досадашњих осам заокружен на десет. Предвиђено је и да се државни празник Сретење, Дан државности Србије, празнује два дана – 15. и 16. фебруара, уместо само један дан као до сада. Дан примирја у Првом светском рату нерадно ће се обележавати 11. новембра, у спомен на све страдале од 1914. до 1918. године. А Дан сећања на српске жртве у Другом светском рату обележаваће се радно, 21. октобра, као спомен на страдање у Крагујевцу, 1941, и широм Србије, кад су немачке окупационе снаге извршиле масовни злочин над цивилима.

Државни празници су, наравно, и дочек Нове године, 1. и 2. јануара, Празник рада, који се обележава 1. и 2. маја, као и Дан победе – 9. мај. Верски нерадни дани су Божић, 7. јануар, и ускршњи празници, почев од Великог петка и закључно са другим даном Ускрса. Радно се празнују Свети Сава, 27. јануара, и Видовдан, 28. јуна.

Начин живота све више потискује неке проверене вредности и обичаје, као што су породични ручкови, те су празници добра прилика да се породица окупи за трпезом. Психолози тврде да је то најбољи тренутак да се оснажи заједништво и улије уверење свим укућанима да је породица јак ослонац. То је и прилика за размену поклончића, али и осмеха и загрљаја којих никад није напретек. Пра-

зници служе да напунимо батерије и одморимо се, али и да оснажимо блискост и присност, уважимо старије, саслушамо млађе. Интеракција је необично важна за одрастање, а породична окупљања деци дају пример, негују породичну хијерархију и различитост чланова, изграђују личност, развијају дух заједништва и комуникативност, учвршћују самопоуздање.

Стручњаци нас такође уверавају да бројни обичаји који ближе држе заједно имају и терапеутски карактер, и да је зато важно неговати ритуале. Правила фамилијарног функционисања данас, када патријархални

тип породице више не постоји, ствар су избора њених чланова, у зависности од потреба, нахођења и традиције коју желе да очувају. Тај ритуал може да буде наизглед и сасвим баналан, као што је заједничко постављање стола, али он има далеко дубљи смисао. Такво наслеђе и навике деца касније често преносе у своје бракове, што је веома битно јер се данас све чешће може чути искрено жаљење неког од родитеља да је пропустио одрастање сопственог детета.

Истраживање које је обухватило 7.000 људи у 14 земаља показало је да су прековремени рад, преклапање распореда и

мањак времена главни кривци што породице више немају заједничке оброке. А чак и када породице седну да обедују заједно, телевизор је ту као члан фамилије – укључен и током ручка и током вечере. Истовремено, они који обедују за столом, макар и уз ТВ екран, осећају се вољеније (81 одсто), ведрије (76 одсто), сигурније (69 одсто), оптимистичније (68 одсто) и успешније (53 одсто). Одатле препорука да током јела искључимо не само телевизор, него и мобилне телефоне, али и да обавезно установимо дане када ћемо јести са породицом, у прецизираном термину. Јер, када се пропусти заједнички оброк, пропушта се и драгоцену прилику да се „само буде заједно“, а управо тако проведено време највише даје смисао породици. Коментаришући ово истраживање, др Калид Фишлер, челни човек Центра „Едгар Морен“, при Институту за савремену антропологију у Паризу, објаснио је да су храна и дељење хране сама срж друштвеног живота. Оброк у многим културама регулише друштвени живот, понашање појединца и чини породицу здравијом.

Већина испитаника примећује да је мањак заједничких окупљања за столом узроковао гашење породичних традиција. Верује се и да су оне културе које су очувале континуирана породична састајања око трпезаријског стола мање анксиозне, чак и да имају мање проблема са гојазношћу. У извештају који прати ово опсежно истраживање забележено је да људи који често једу у укућанима знају да су вољени и имају мање проблема са испољавањем емоција. Тако и сви ми, сад када знамо којим данима празнујемо, лакше можемо да испланирамо породични ручак.

Ј. Оцић

ДОБА НЕИЗВЕСНОСТИ И ПЕСИМИЗМА

Стари срећнији од младих

Данашње генерације прве у модерној историји које не могу да рачунају да ће бити богатије од својих родитеља

„Вама је било лако, имали сте све, а погледајте нас“. Слушамо често од нашег подмлатка ову реченицу изговорену с пребацивањем у гласу, и са жаљењем морамо да се сложимо.

Са жаљењем, јер су у питању наша деца за коју би требало да се подразумева да ће живети боље од нас. Али, у том природно установљеном поретку, да свако наредно покољење добија или узима од живота више него претходно, догодиле су се протеклих деценија судбоносне измене.

Ништа више није исто и, макар то парадоксално звучало, није иста ни (некад светла) будућност. Мало коме се данас смеши и мало је оних који без страха могу да гледају у сутрашњицу. Из перспективе данашње омладине, ми који смо рођени, стасавали, школовали се и младост провели у оној, великој Југославији, можемо да се сматрамо привилегованом генерацијом.

Неке наше најбоље године поклопиле су се са годинама мира и просперитета у земљи завидног угледа у свету, путовали смо куда смо хтели, као Европљани, а да нам Европска унија (тада још знатно малобројнија Европска економска заједница) није била ни на памети, образовали се и лечили бесплатно, пре или касније запошљавали, па добијали стан, а једном стечено радно место било осигурано по принципу – од сад па до пензије.

Нека ово буде крајње упрошћена и самим тим улепшана слика једног времена, али неке неспорне чињенице оправдавају то југоносталгичарско идеализовање. Нарочито ако се упореде са данашњом ситуаци-

јом и бесперспективношћу на коју су млади осуђени.

Није, међутим, ово само наша прича, мада она свакако има своје особености с обзиром на то колико се историје овде догодило у тако мало времена и простора. На починак отишли у једној држави (СФРЈ), а пробудили се у другој (СРЈ), па у трећој (СИЦГ), и коначно осванули у Србији, из окошталог социјализма ушли у распомамљени капитализам, док су запослени у појединим приватним фирмама склони да постојеће уређење оквалификују као робовласнички систем.

При том ћемо те запослене, од којих су многи заиста обесправљени и буквално експлоатисани, сасвим оправдано назвати срећницима, јер раде. Тренутно је у Србији у потрази за послом више од милион људи (730 хиљада према подацима Националне службе запошљавања). Тужно је да је нешто што је почело да кружи као виц, постала релевантна економска околност. Каже се, тако, да су у најповољнијој ситуацији породице које у кући имају пензионера, јер пензије колике су да су, стижу редовно, а најбољи сигнал да је пензионерима скочила „нумера“ одаслали су трговци и банкарци који су нагло почели да им се удварају, нудећи повлашћене услове куповине на рате или кредитирање.

Од пре неку годину, код нас, а наравно и у свету, пензионерске редове почели су да попуњавају и припадници „беби бум“ генерације (те којој је „било лако“ и „имала све“), обухватајући рођене од Другог светског рата, па све до краја педесетих и почетка шездесетих.

Скован у Америци, овај термин на Западу представља не само добру одредницу, већ економски, социолошки и психолошки дефинише део популације која је данас на врхунцу моћи и утицаја у својим земљама, чиме се и објашњава велика присутност ове проблематике у медијима.

„Беби бумери“ се у САД и Британији квалификују као срећна генерација којој је запало да ужива благодети једног доброг историјског тренутка. Одатле би, ето, могла да се повуче и паралела са њиховим овдашњим вршњацима. Али и тамо, као и овде, та квалификација има горак укус, управо стога што њихово потомство чека изазовнији, трновитији и неизвеснији пут.

У том погледу нико више нема илузија. Живот је тежи, студирање скупље, незапосленост већа, отпуштања неизбежнија, рецесија израженија него пре неколико деценија. Позивајући се на резултате Галуповог истраживања, лондонски „Телеграф“ наводи да 55 одсто испитаника очекује да њиховој деци

буде горе него њима, када су у питању приходи, становање, школовање.

Нису само млади ти који сматрају да то није фер. Познати телевизијски новинар Џереми Паксман (62), у ауторском прилогу у „Дејли мејлу“, себе назива припадником „најсебичније генерације“ која је за себе извукла све погодности, мислећи само на своју корист, олако допустивши да рачуни на наплату стигну наредном покољењу.

Резултат тога је да студенти излазе са универзитета оптерећени дуговима за отплату школарине, што је раније субвенционисала држава, да им је због астрономског узлета цена некретнина сопствени кров над главом постао недокучив, да за милион младих од 16 до 24 године нема никаквог посла, а они који га се домогну неће моћи једног дана да рачунају на досадашње услове пензионисања, да ће због свега њихов капитал на крају каријере, у 65-ој, бити бар 25 одсто мањи него иметак њихових родитеља у истом добу.

Данашња млада генерација је вероватно прва у модерној историји која ће бити сиромашнија од својих родитеља, закључује Паксман. И каже да би његова генерација због тога требало да се стиди.

Д. Драгић

Било некад, на Медитерану

Због нових реалности највише – са добрим разлогом – гунђају Грци и Италијани

„То су били дани“, уздише се последњих месеци и на југу Европе, пошто су дужничке кризе тамошњих земаља изнудиле тешке мере штедње и кресања буџетских издатака, што се најочигледније показује у реформи-саним пензијским системима.

А ти дани су били они када се у пензију могло у пуној снази, са много година на располагању да се ужива у пензијском чеку са цифром која је углавном одговарала последњој примљеној плати. Дани када је, међу многим, и фризерска професија била званично категоризована као „опасна“, што је подразумевало бенефицирани радни стаж и, у складу с тим, посебне пензијске бенфите.

Све до реформи спроведених прошлог новембра грчки фризерски и фризерке могли су у пензију са 60 година живота и минималним радним стажом од 15 година, који им је гарантовао пензију коју пензионери у Србији, на пример, могу само да сањају: 800 евра месечно.

До почетка управо минуле 2011. у пензију су, шта више, могли и са 40 година живота. Али и то је, под притиском оних који су грчкој влади позајмљивали паре да би је спасили од потпуног банкрота – Европске уније и Међународног монетарног фонда – морало да буде промењено.

Тако је еснаф грчких физера у Нову годину ушао без старих привилегија. Ова професија је, наима, скинута са листе „муко-трпних и опасних“. Наравно, они нису били једини који су морали да забораве на стара добра времена и почну да се прилагођавају новим, свакако тежим, али за колеге са европског севера већ дуго уобичајеним условима.

Разуме се, сви они које је стигла древна клетва „дабогда

имао, па немао“ нису ово примили равнодушно. Према једној репортажи агенције Ројтерс са лица места, то је у Грчкој, али и у Италији, доживљено као велика неправда.

„То није фер“, цитирала је позната светска агенција грчку фризерку по имену Илиа, која тврди да због свог посла има респираторне и кожне алергије јер је стално у додиру са хеми-

Нова правила подразумевају да ће убудуће мање од пет одсто запослених Грка моћи у пензију пре 65-те, пошто је најновија реформа изједначила услове за пензионисање мушкараца и жена и укинула праксу да радни век може да се заврши у многим случајевима и са 40 година живота.

Данас, захваљујући старом систему, ради тек сваки други

ним заговорником стезања каша као најбољег начина да се изађе из кризе, са чиме се иначе многи економисти не слажу.

На увреду је одговорано истом мером. „Ми плаћамо, а заузврат нас вређају“, гласио је један међу многим сличним насловима у високотиражном немачком таблоиду „Билд“.

Север Европе, међутим, има јаке аргументе против опуште-

калијама за бојење и одржавања косе. „Носим рукавице, али то не помаже када морам да користим спрејеве, после чега једва дишем. Људи мисле да је наш посао лак, али не схватају да смо ми цео дан на ногама“.

Ово, наравно, не схватају ни многи други чији посао захтева да цео дан буду на ногама али упркос томе немају, односно нису имали, повлашћене услове за престанак радног века и издашне пензије после тога. По новом систему, грчки физери не могу у пуну пензију пре него што напуне 65 година живота, осим ако пре тога нису већ навршили 40 година радног стажа.

Грк у добу између 55. и 64. године, у поређењу са 60 одсто вршњака у Немачкој, која иначе даје највише пара за грчко економско избављење, и где се највише гунђа због навика европске браће са Медитерана. При томе се, поред Грка, у виду имају и Португалци, а донекле и Шпанци и Италијани.

Осећања су при том реципрочна. Учесници прошле године веома честих демонстрација у највећим грчким градовима, Атини и Солуну, носили су транспаренте на којима су били фашистички симболи. Они су били намењени пре свега немачкој канцеларки која се сматра глав-

ног југа Европске уније. У нордијским земљама, које су 2008. такође биле уздрмане светском кризом, радно активно је 77,5 одсто оних који имају између 55 и 64 године, што је изнад ЕУ просека који износи 47,5 одсто.

Најниже на тој лествици су Италијани са само 37,4 одсто. И тамо је, међутим, „дошла маца на вратанца“, јер су високи буџетски дефицит и нагомилани дуг изнудили свеобухватну реформу пензијског система, којом су некадашњи бенфити, по неким поређењима најдиректнији у Европи, послати у историју.

М. Бекин

РУМА

Такмичење соло певача

На недавно одржаном 14. такмичењу соло певача „Никола Цвејић“, у Руми, међу 32 млада извођача из Србије најбољи је био Иван Дајић, студент Академије уметности у Новом Саду.

У пет категорија такмичили су се студенти музичких академија и ученици средњих музичких школа из Београда, Новог Сада, Суботице, Неготина, Зрењанина, Сремске Митровице, Трстеника, Уба, Чачка, Земунa, Пожаревца, Крагујевца, Ниша и Руме. За најперспективнији сопран проглашена је Јелена Банковић, док је награду за глас који највише обећава у преткатегорији добила Христина Драговић.

Такмичење соло певача у Руми установљено је у спомен на

Најуспешнији
учесници

светски познатог оперског певача и педагога Николу Цвејића, чија је породица живела у том сремском месту, где је умет-

ник и сахрањен. Његови учесници, познати уметници, међу којима су били Радмила Бакочевић, Гордана Јефтовић, Геор-

ги Минов и други, основали су Фонд „Никола и Марица Цвејић“ и покренули такмичење младих соло певача.

– Ово такмичење је показало да смо изузетно талентована земља, поготово ако се има у виду у каквим условима млади људи раде. Некада смо у СФРЈ имали 11 оперских кућа, а сада само две, у Београду и Новом Саду – рекла је председница жирија, оперска примадона Радмила Бакочевић, истичући да им је Рума прирасла за срце.

А Румљани су, као и сваке године, имали прилику да уживају у два концерта – приликом отварања такмичења наступили су победници за 2010. годину, а након доделе награда и најбољи у 2011. **Д. Р.**

ЧЛанице „Босиљка“ у Чачку приредиле изложбу поводом празника

Златне руке чуда чине

Током децембра и јануара Чачани имају прилику да, у Ивковића кући, посете продајну изложбу рукотворина својих суграђанки окупљених у Удружењу домаће радности „Босиљак“.

Цене су популарне (од 70 до 1.000 динара), а асортиман изузетно богат – слике и графике, накит од разног материјала, украсни и употребни предмети од глине и дрвета, живописно украшени делови намештаја, декоративни кућни текстил, необични сувенири... Излагачи су жене различитих година и професија, а заједничко им је што су креативне и имају „златне“ руке, којима успевају да своје идеје спроведу у дело. Све су се оне и раније бавиле ручним радом, неке чак од детињства, али су ти производи углавном завршавали у њиховим кућа-

ма или као поклони родбини и пријатељима.

У жељи да покажу дела својих руку, па од њих нешто и зараде, њих петнаест је, фебруара прошле године, основало Удружење домаће радности „Босиљак“ и регистровало га као социјалну задругу.

– Овај вид удруживања отвара могућности за упошљавање свих категорија жена, без обзира на године старости, нарочито старијих од педесет година и самохраних мајки, као и особа са посебним потребама, припадница ромске популације и осталих угрожених категорија. Социјално предузетништво је код нас још новина, његово време тек долази, а иде му на руку и нови закон о задругарству – објашњава Јасминка Бојановић, једна од чланица удружења, иначе дипломирани инжењер електротехнике. Она

се шивењем бави још од основне школе, а за ову изложбу је израдила колекцију јастучића, врећица и рукавица за кухињске послове, у пачворк техници.

Чланице „Босиљка“ излагале су на Сабору трубача у Гучи, Купусијади у Мрчајевцима, на Данима европске баштине у Земуну, у галерији „Рисим“ током Летњих дана културе у Чачку.

– Било је још прилика али смо се појављивале само на манифестацијама где смо добиле бесплатан простор. Фи-

нансијски још нисмо стале на сопствене ноге, а сваки излазак у јавност подразумева новчани издатак. Конкурисали смо за средства и код града и код Националне службе за запошљавање, и код донатора, али нам нико није изашао у сусрет. Није било разумевања ни када смо трагале за просторијом где бисмо се састајале и радиле – каже Јасминка и напомиње да удружење ову изложбу приређује у канцеларији коју им је „позајмиле“ Друштво српског пријатељства.

Хуманиста по занимању

Удружење грађана „Сунце“ из Крагујевца осму годину заредом доделило је Повељу за добра дела – признање за свеукупан социохумани рад, којим се награђују заслужни појединци. Добитница овог ласкавог признања за 2011. годину је Крагујевчанка Даница – Дана Марковић, бабица у пензији, која је током четири деценије радног стажа помогла да у овом граду тридесет хиљада беба угледа свет. Даница је и даље активна као волонтерка Градске организације Црвеног крста у програму бриге о старима.

У породицишту Клиничког центра у Крагујевцу ова вредна жена почела је да ради давне 1962. године. Помагала је и породиљама у удаљеним селима које нису успеле да стигну до крагујевачке болнице. Даница врло добро памти први порођај који је обавила као бабица и додаје да би овај посао поново радила. Каже да ће наставити да помаже људима све док је служи здравље.

О томе да је Даница Марковић била хуманиста и ван радног места, сведочи велики број признања која је добила од своје здравствене установе и од других организација. Након пензионисања веома брзо се активирала као волонтерка Црвеног крста, а преданост хуманим принципима, без обзира на то да ли је реч о старима, трудницама или лицима којима треба измерити притисак и ниво шећера у крви, или помоћи својој месној заједници и Културно-уметничком друштву „Лепеница“, била је довољна препорука да представници Удружења „Сунце“ Даницу доделе Повељу за добра дела.

На истој свечаности уручено је и специјално признање за медијски допринос у унапређењу солидарности, хуманости и разумевања међу људима. Добитница медијског признања за 2011. годину је Тамара Грујић, водитељка емисије „Радна акција“ која се емитује на Првој телевизији.

М. Сантрач

„Босиљак“ ће, наглашава она, наставити да куца на врата града и донатора у нади да ће ове године бити боље среће него лане.

– Ако бисмо се нашли међу удружењима која добијају средства из градског буџета, могли бисмо да покривамо текуће трошкове, а уколико нам у помоћ притекну и донатори, планирали смо да набавимо разбоје и керамичке пећи. Привредна предузећа би могла да нам бесплатно уступају остатке папира, картона, текстила и другог репроматеријала, који иначе завршава на отпаду – истиче Јасминка Бојановић.

Чланице „Босиљка“ будући рад виде у оквиру седам радионица (за израду лутача – сувенира, папирне конфекције, предмета од печене глине, декоративног кућног текстила, уникатних одевних и употребних предмета, радионице за дораду предмета од дрвета и глине, као и школе ткања), али и кроз сталну едукацију ради савладавања нових вештина.

Д. Ч.

СОКОБАЊА

Нису их заборавили

Чланови сокобањског Удружења пензионера доживели су пријатне тренутке пред саму Нову годину, 26. децембра, када су их посетили председница Скупштине општине Сокобања, Сања Кнежевић, и народни посланик Дејан Николић. Они су

пензионерима на најбољи начин пожелели много здравља и среће, и дружили се са њима у клубу удружења читаво поподне.

У разговору о свакодневици није се осећало да у њему учествују људи различитих генера-

ција јер су припадници „трећег доба“ изнели много корисних предлога о активностима које предстоје – од преношења искустава до конкретних акција.

Гости су изразили задовољство и били су не мало обрадовани вољом и жељом пензионера да активно учествују у свакодневном животу Сокобање, обећававши им пуну подршку, конкретну сарадњу и сваку материјалну помоћ, уз чешће дружење.

Пријатност и потврда да нису заборављени и да се и надаље рачуна на њих је и вредан поклон – компјутер који су гости уручили Удружењу, уз обећање да ће и надаље бринути о пензионерима и помагати им.

Ганут и узбуђен посетом најодговорнијих представника општине и поклоном, у име свих пензионера захвалио се Стојадин Стојковић „Диско“, председник Удружења, који је поручио: „Посетите нас поново, дружење са Вама продаје нашу старост и чини је лепшом и садржајнијом“.

С. Стојковић

СРЕМ

Прослављен најрадоснији празник

Божић је, уз богату трпезу, свечано обележен и на подручју Срема, где су и овога пута свечарски тон давали коњаници на улицама и вертепи који су певали божићне песме.

После поделе бадњака у православним храмовима, у чим портата су непримерено одјекивале петарде, маскирани младићи, прерушени у вертепе и губе, ишли су на Бадње вече од куће до куће и грађанима честитали Божић.

Првог дана празника младићи су на коњима пројахали улицама, а домаћини су их дочекивали у својим двориштима и чистили пићем.

И овог седмог јануара увече, по традицији, мештани су се у селима окупљали око ватре, слушали музику и грејали се куваним вином.

Д. Р.

КЊАЖЕВАЦ

Бадње вече у центру града

У општини Књажевац је, као и ранијих година, свечано обележен Божић. Свуда су биле окићене јелке и бадњаци поред улазних врата. Славило се у кућама и на трговима, уз поштовање обичаја у спремању јела и пића.

Свечаности посвећене највећем хришћанском празнику почеле су на Бадње вече службом у Храму Светог великомученика Георгија. Након службе, око петсто Књажевчана окупило се код Сунчеве капије, Споменика слободе, где је, паљењем градског бадњака, настављена радост божићног славља. Паљење бадњака организовано је и у Минићеву и Кални.

По традицији, у општини Књажевац младићи обучени у посебну одећу ишли су на Бадње вече од куће до куће и певали божићне песме, коледе. Укућанима су честитали Божић, а они су их, како обичаји налажу, честили храном, пићем и новцем.

Божић су славили и корисници Геронтолошког центра – Дома старих и Виле „Катарина“. Свуда се славило, певало, играло, веселило, поштујући традицију, као успомену на дан рођења Христовог.

Д. Ђ.

СУБОТИЦА

Бесплатни курсеви за рачунаре

Градско удружење пензионера Суботице организовало је, крајем прошле и почетком ове године, неколико акција за своје чланове.

Како јавља Драгица Лучев, председница овог удружења,

одлучено је да се заинтересованим члановима набави огрев – угаљ, дрво и брикети, по повољној цени и уз плаћање на осам месечних рата. За пензионере и њихове супружнике организован је и бесплатан преглед код офтамолога, уз могућност набавке нових оквира за наочаре.

Удружење је, у сарадњи са Геронтолошким центром Суботице, организовало и први курс информатичке обуке за пензионере, за који се до сада пријавило 50 чланова. Прва група је почела са радом 6. јануара, у просторијама удружења, у улици Саве Шумановића, број 2. Обука је бесплатна а курсеви ће се суцесивно одвијати све док буде заинтересованих.

Свечаности поводом почетка овог курса присуствовали су и Славко Параћ, председник Скупштине града Суботице, др Ненад Иванишевић, директор Геронтолошког центра, као и новинари.

Д. К.

Драгица Лучев

ЗАЈЕЧАР

Новогодишњи турнир

Одржавањем новогодишњег шаховског турнира под називом „Прва пролетерска“, у Дому културе Котлујевац, у Зајечару, завршене су дводневне децембарске свечаности поводом Дана формирања Прве пролетерске бригаде Народноослободилачке војске.

Победник овог шаховског турнира је Славољуб Ристић, другопласирани Стојан Станојевић Кеш, док је треће место заузео Раде Првуловић, сви из Зајечара. Специјална награда, као најстаријем учеснику турнира, припала је Чаславу Ђорђевићу. Награђени такмичари добили су од организатора, Спортског савеза града Зајечара, дипломе и књиге на поклон.

На предлог руководства новоформиране Шаховске секције у МЗ Котлујевац, наредни шаховски турнир заказан је за 25. јануар 2012.

М. С.

СВРЉИГ

Божићни фестивал

Божићни фестивал, под називом „Радуј се животу“, трајао је у Сврљигу од 24. децембра прошле до 7. јануара ове године. Читав овај период био је прожет божићним духом дружења, забављања и хуманости. Били су то дани игара, диско дружења, смотри фолклора, позоришних представа, уметничког представљања младих талената Сврљига и хуманитарних аукцијских продаја дечјих радова. Главни гост фестивала био је Оливер Катић.

– Циљ и смисао фестивала је у потпуности остварен – каже Марко Младеновић, координатор Канцеларије за младе у Сврљигу.

За децу оболелу од рака прикупљено је око 80.000 динара, а организатори фестивала били су Канцеларија за младе, Културни центар, покровитељ општина Сврљиг и спонзори.

С. Ђ.

Весело, радосно и понеки поклон

Испраћај старе и дочек Нове, 2012. године, већина сврљишких пензионера прославила је у кругу породице, са пријатељима, уз ТВ програм и уобичајене специјалитете. Славља су кренула још средином децембра а настављена су и током јануара. Прославу је организовао и Актив жена ПУПС-а, а у Клубу пензионера славља су готово свакодневна јер сврљишко удружење негује праксу да се обележавају рођендани чланова. Ту су поклони, честитања, сусрети за памћење. Забележили смо и предновогодишњи коктел и шаховски турнир, на коме су победили Бранислав Алексић, Миленко Петровић и Милен Петровић.

Дом здравља „Др Љубинко Ђорђевић“ је, по традицији, на истеку прошле године организовао новогодишњи сусрет са

својим пензионерима. Најлепше жеље свих пензионера ста-ле су у једну реченицу: срећа и здравље фамилији, пријатељима, комшијама.

Удружење пензионера за новогодишње и божићне празнике од општинске управе у Сврљигу добило је на поклон рачунар. Рачунар је био преко потребан и већ има своју намену, а на том сусрету разговарало се и о материјалној помоћи пензионерима са најнижим примањима.

С. Ђ.

КИКИНДА

Угостили исписнике из Земуна

Сарадња чланова општинских удружења пензионера из Кикинде и Земуна обогата је још једним сусретом. Шездесетак Земунаца угошћено је, 15. децембра, у Кикинди. Домаћини су почастили госте специјалитетима са свињокоља – за фруштук свеже мајушке, шваргле, крвавице и чварке, а за ручак „дисноторски“ паприкаш, како се на мађарском каже свињокољски.

Бранислав Зарић, дугогодишњи председник Завичајно-историјског друштва „Кинђа“, пензионисани адвокат и активни свирач гјади, упознао је присутне са обичајима везаним за свињокољ, а вокална група пензионерки „Бећаруше“ певала је уз пратњу гјадаша.

У пригодно припремљеном програму речи здравице су упутили председник кикиндског Удружења пензионера, Велизар Силвестер, и земунског, Шпира Безбрадица. Хор и фолклор домаћина и гостију представили су се у музичком делу, а Земунци су разгледали и атеље светски чувеног симпозијума теракоте „Тера“.

С. З.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Има нас и у малим местима

Не купујемо баш новине моја супруга и ја јер су нам пензије толике да су новине постале луксуз, али ето добијемо бесплатно „Глас осигураника“, гледамо и телевизију па смо прилично у току са догађајима. Видим тако да у Београду мало – мало па нека помоћ за пензионере са малим примањима, па бесплатан превоз по граду, па једно, па друго ... Онда од њих ваљда виде у овим другим градовима и тако тек видимо у Нишу нека помоћ, па у Новом Саду помажу пензионере са најмањим примањима. Али, никако да видим и у малим местима да се градска (или сеоска) власт сети да има нас старе које једва преживљавамо од пензија. Јер и у тим малим местима лекови, на пример, коштају потпуно исто као и у Београду, Нишу или било где другде, а богами ни хлеб ни млеко немају различите цене него у великим градовима. Ове ствари помињем зато што је то оно што сви ми пензионери било где да живимо

сигурно свакодневно купујемо. Све остало купимо ако и кад имамо пара, и углавном то сматрамо луксузом. Зато нешто мислим да ако неко има минималну пензију, свеједно му је да ли живи у малом или већем или највећем месту јер му све паре требају за основне ствари без којих се не може. Па, онда, ако они добију помоћ да би, ето, могли још нечим себе да почасте сем најнужнијег, мислим што се то и нама некад не деси.

Знам ја добро да се о овим стварима не одлучује ни у једном од поменутих градова, нити у Скупштини или Влади, него ето рачунам, можда ће да прочита неко из мањих места па да види постоји ли шанса да помогне својим пензионерима са малим примањима. Или можда онима који ни толико мала примања немају. Можда их само треба подсетити. Па, ето, управо то и радим.

Б. Васиљевић,
Књажевац

Некад и сад

Систем службеничког осигурања

Пензионо осигурање службеника даје осигураницима старосну ренту и то мушкима после четрдесет година осигурања а женским после 35 уколико нису млађе од 55 година, као и мушкима са 70 година старости и женским старим 65 година, ако су провели у осигурању најмање пет година. На пензионо осигурање обавезни су, без обзира на пол и држављанство, сви службеници запослени у нашој држави, стари од 18 до 55 година, који по врсти службе имају карактер чиновника или углавном врше умне послове. Углавном умни послови јесу: а) свако васпитање или настава; б) управљавање слободних професија; в) свако запоселње, претежно мануелно, које одговара смеру студија апсолвента оних наука које по Закону о устројству војске дају право на деветомесечни рок службе у кадру; г) вођење радње, одељења радње или филијале; д) вршење надзора над радом других лица; е) канцеларијска служба; е) виша пословна вањска сужба.

(Пензиони завод за службенике у Београду од 1938. до 1939, Београд, 1940)

Оштрији услови за пензију

Према Изменама и допунама Закона о пензијском и инвалидском осигурању, који је ступио на снагу првог дана прошле године, постепено се, из године у годину, поостравају услови за одлазак у пензију. Мушкарци ове године стичу право на старосну пензију уколико су навршили 65 година живота и минимум 15 година радног стажа. Такође, ако имају навршен пун стаж, односно 40 година, у пензију ове године одлазе са најмање 53 године и четири месеца живота. У 2012. жене које имају 60 година живота могу да поднесу захтев за одлазак у пензију уколико имају минимум петнаест година радног стажа. Жене са навршеним пуним, односно стажом од 35 година, стичу право на пензију са најмање 53 године живота. Од 2013. године постепено ће се за жене подизати и старосна граница и године стажа. Од ове године мењају се и услови за полицијске службенике, припаднике БИА, ВБА и ВОА, запоселне у МУП, Управи за извршење кривичних санкција, пореској полицији и за професионална војна лица.

Ј. О.

Није пуна пензија

? Ново Срдија, Јагодина: Остварио сам пуну старосну пензију 2000. године са 32 године и 7 месеци радног стажа и навршних 60 година живота. Молим Вас да ми одговорите који ми проценат од утврђене стартне основе припада. По другом привременом решењу, које је још увек на снази, дат ми је проценат 70%. Да ли је филијала правно испоштовала чл. 35 савезног закона при одређивању висине пензије?

Одговор: Ви нисте остварили пуну старосну пензију, већ сте испунили услове за старосну пензију по тада важећим прописима, када је за осигураника мушкарца било потребно 60 година живота и најмање 20 година пензијског стажа. За Ваших 32 године и 7 месеци стажа правилно је одређена старосна

пензија од пензијског основа са 70%, сходно чл. 35 Закона о основама пензијског и инвалидског осигурања. За пуну старосну пензију је тада, а и сада, за осигураника мушкарца било потребно 40 година стажа осигурања, за који се пензија одређивала у износу 85% од пензијског основа.

Дуг је са каматом

? Вера Ђорђевић, Звездан: Старосну пензију сам остварила почев од 1. 11. 2006. године, решењем из 2007. године. Пошто сам имала дуг по основу неуплаћених доприноса за пољопривредно осигурање за период од укупно 4 године и 9 месеци, вршила се обустава 1/3 месечног износа пензије ради намирења овог дуга. Како би дуг требало да исплатим крајем ове године, обратила сам се Филијали Зајечар где су ме обавестили да је на име дуга обрачуната камата, што у решењу о остваривању права на пензију није наведено. Молим Вас да ми одговорите која су моја права у вези са исплатом камате на утврђени дуг.

Одговор: Тачно је да у Вашем решењу из 2007. године стоји да је Ваш дуг на име неуплаћених доприноса за пензијско и инвалидско осигурање исказан у одређеном номиналном износу. Али, такође у решењу стоји да се ради о дугу на дан доношења решења. Оно што у решењу није довољно наглашено, а што је битно за износ дуговања, јесте

да се за све време отплате дуга зарачунава камата, те да дуг исказан у решењу свакако није коначан износ Вашег дуговања према Фонду пензијског и инвалидског осигурања, јер се не намирује одједном, већ у ратама до трећине Ваше пензије, те да се на остатак дуговања све време отплате дуга зарачунава камата.

Породична пензија и осигурање

? Видосава Мариновић, Кладово: Корисник сам породичне пензије из Аустрије у износу од 75 евра коју сам остварила уз децу после смрти супруга, иако сам била у радном односу у Словенији. Након распада Југославије напустила сам Словенију где сам остварила 11 година и 9 месеци стажа. Обратила сам се Филијали Бор ради укључивања у осигурање по чл. 15 Закона о ПИО како бих остварила 15 година стажа осигурања, али су ме одбили због пензије из Аустрије. Да ли могу по другом основу, нпр. по основу пољопривреде, да се укључим у осигурање како бих остварила 15 година радног стажа неопходног за стицање права на старосну пензију?

Одговор: Ви пре свега треба да се обавестите да ли је стицање својства осигураника по било ком основу у Србији сметња за коришћење породичне пензије у Аустрији. Ово поготово што у писму наводите да сте и у Словенији радили када сте стекли право на породичну пензију. Ако би то била сметња, онда се доводи у питање основаност

коришћења Ваше породичне пензије.

Ви као корисник пензије не можете да се укључите у осигурање по члану 15 Закона о ПИО, а ни у пољопривредно осигурање по чл. 13 истог Закона. Оно што Вам преостаје јесте могућност обављања самосталне делатности или ступање у радни однос.

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

Накнада половине инвалидске пензије

? Мирко Ђаковић, Житиште: Тридесетог октобра 2004. године одређена ми је инвалидска пензија у висини од 50 одсто инвалидске пензије по основу преостале радне способности. У решењу које сам добио написано је да инвалидску пензију од 50% могу користити најдуже до 9. 4. 2008. године, а престаје даном испуњења услова за стицање права на старосну, односно инвалидску пензију. Међутим, Филијала Зрењанин не признаје овај датум 9. 4. 2008. у смислу остваривања права на старосну пензију, већ сам обавештен да то више не важи, а друго решење нисам добио. Молим Вас да ми одговорите која ја права имам у овом случају.

Одговор: Ви сте уствари корисник накнаде у висини од 50% инвалидске пензије на дан 30. 10. 2004. године. Тачно је да је ово право било ограничено Законом о ПИО из 2003. године са 9. 4. 2008. године, тј. најдуже пет година од дана ступања на снагу наведеног Закона. Такође, ако би корисник овог права у међувремену стекао услове за старосну или инвалидску пензију, одређивала би му се та пензија уместо накнаде коју је користио. Међутим, то никако није значило да је сваки корисник накнаде 9. 4. 2008. године стицао право на старосну пензију. Право на старосну пензи-

ју се стиче испуњењем услова прописаних законом који је на снази у моменту стицања тог права. Како многи инвалиди тада који су постали корисници накнаде у висини 50% инвалидске пензије нису, као ни Ви, стекли услов за старосну пензију, изменама Закона о ПИО који је ступио на снагу 1. 1. 2006. године брисано је ограничење овог права са 9. 4. 2008. године, те је коришћење ове накнаде продужено и после овог датума, тј. све до стицања права на старосну или инвалидску пензију. У супротном би од 10. 4. 2008. године остали без било каквих примања.

Инострана пензија и нови брак

? Живадинка А., С. Паланка: Рођена сам 29. 12. 1939. године, живим у Србији и корисник сам иностране пензије. Пошто намеравам да заснујем брачну заједницу, молим да ми одговорите да ли ће то утицати на умањење иностране пензије и ако хоће, за колико.

Одговор: Нисте навели у писму коју врсту иностране пензије користите, као ни из које државе. У сваком случају, ако сте корисник своје старосне или инвалидске пензије стечене у иностранству, нема разлога да Вам ступање у брачну заједницу утиче на исплату стеченог права. Међутим, ако сте корисник породичне пензије, од за-

кона државе у којој сте стекли право на породичну пензију зависи даље коришћење овог права. Неке државе ограничавају коришћење права на породичну пензију ако удова ступи у нови брак, а неке не. Наше законодавство не ограничава коришћење права на породичну пензију ако удова поново ступи у брачну заједницу.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ИЗЛАГАТИ ФОТОГРАФ. ПЛОЧУ СВЕТЛОСТИ	ФЕДЕРАЛНА ДРЖАВА МАЛЕЗИЈЕ	ИМЕ РАНИЈЕГ ГЛУМЦА ХАУАРДА	УРЕЂАЈИ ЦЕНТРАЛНОГ ГРЕЈАЊА	ВАЗДУХОПЛОВ- СТВО	НОМАДСКИ НАРОД У ЕТИОПИЈИ	РАНИЈИ СЕКРЕТАР ОУН, КОФИ
УЗВИШЕНИ ПОДИЈУМ							
ПОВОРКА КАМИЛА У ПУСТИЊИ							
ЦЕНТАР, СРЕДИШТЕ							
ВРСТА МАЈМУНА							
ПРАМЕН УВИЈЕНЕ КОСЕ							
НАЧИН ПРИПОВЕ- ДАЊА (ПАТ.)							
ИЗВРШНИ КОМИТЕТ (СКР.)			АМ. ГЛУМИЦА, ЕРИК ЛЕКАРИ ЗА ГРЛО				
ОЗНАКА РЕОМИРА		ТИП АВИОНА					
		ЛУТКА У ПОЗОРИШТУ					
ГОРЧИНА ЛЕКОВА						СВЕТИОНИК КОД АЛЕКСАНДРИЈЕ	ДРЖАВНА БЛАГАЈНА
ГРАД У ЈУЖНОМ ВЕЛСУ					СИМБОЛ ГВОЏБА ПЕРНАТЕ ЖИВОТИЊЕ		
ЈЕЗЕРО СЕВЕРНЕ АМЕРИКЕ				ЖЕРАВИЦА ДОЂИ ЛЕТЕЊЕМ			
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ИМЕ ПЕВ. РАДИЋ НЕМ. ГРАМАТ. ЧЛАН						
ДОГОВАРАЊЕ							
ВЕЛИКИ ТРОПСКИ ГУШТЕР							АЛКОХОЛНО ПИЋЕ
ЗАЧИНСКА БИЉКА						ОЗНАКА ЗА ВОЛТ ПРИСТАНИШТЕ	
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СЛИКЕ У ПРАВОЈ ВЕЛИЧИНИ НЕОБУВЕН						
ОСНОВ, ТЕМЕЉ (МН.)					24. И 17. СЛОВО СИМБОЛ АРГОНА		
СИМБОЛ КИСЕОНИКА		ПОСТОЈБИНА ОДИСЕЈА ТЕМПО					
СТАРИЈИ (СКР.)			ДРЖАВА У АЗИЈИ				

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: статика, Рековац, економи, ђт, ивик, ноа, ила, Анкона, нитна, ц, окот, мр, Вава, ан, а, кроки, Аида, гк, оаза, Орс, бек, дамар, в, икебана, наратор, ата, ине, Ита, ел, штитити

Миленко Косановић

На правом путу

Стандард нам стоји на месту, а сиромаштво увелико галомира.

Овде су примања најмања, али су гладовања највећа.

Није пријавио све некретнине, збунио се у бројању.

Џаба је што имамо дубоке корене када смо без плода.

Србија је моја земља, али појма нема да сам ја њен грађанин.

Српски народ је стављен пред страшни суд. Празан.

Значајно смо утицали да се промени слика о нама. Променили смо рам.

Џаба народу демократија када нема упутство за употребу.

Опет смо на правом путу. Срљамо у пропаст.

Из боце је испуштен дух невремена. Зато су оваква времена.

У боље сутра улазимо пуног срца и празних новчаника.
Радивоје Јевтић Јенки

Дејан Палаковић

Да ли сте знали ...

– да је најспектакуларније у 2012. годину ушао Сиднеј? Фантастичан ватромет који су Аустралијанци приредили у нового-

дишњој ноћи коштао је више од шест милиона долара.

– да је за све оне који воле Божић а доброг су имовинског стања, јапански јувелир Гинза Танака направио необичну и скупу јелку од чистог злата. Његова божићна јелка је висока 2,4 метра, тешка 12 кг и кошта невероватних 2 милиона долара!

– да је и у Немачкој незамислива новогодишња ноћ без ватромета? Они сваке године за ватромет потроше преко 100 милиона евра, а традиција да се у новогодишњој ноћи прави бука потиче још из средњег века када су људи звецкајући ишли улицама да би растерали зле духове.

– да је хотел Four Points у Кини за своје госте изградио у холу велику јестиву божићну колибу. Ову необичну слатку колибу од медањака која поседује све

божићне детаље, укључујући чарапе, ирваса и Деда Мраза, правило је 30 кувара скоро 20 дана.

– да се у неким земљама света верује да све у облику прстена доноси срећу јер то симболише „пун

круг“, то јест крај једног циклуса? Тако и Холанђани за Нову годину једу крофне јер верују да ће им оне донети срећу у новој години.

(X)уморне мисли

Ми смо скромни – не тражимо да 2012. буде нека нарочита година. Довољно је да будемо расположени као на њеном дочеку.

Прва недеља нове године треба да буде посна, али наша народна изрека каже: сваки почетак је тежак.

Спојио сам Нову годину и Божић. Карактер ми не дозвољава да данас радим, сутра не радим.

Сиромаштво ми штити укус. Не да ми да купујем кућерине крај мора, намештај од махагонија, бесна кола и остали кич.

Ја се на послу толико концентришем да не устајем из фотеље.

Зими не ваља претеривати с послом. Ознојен човек лако се прехлади.

Некад сам могао непрестано да седим на послу, али прошло је то лабаво доба. Притисла простата!

Витомир Теофиловић

Дела најбоље говоре

Жуљевите руке увек су остајале празних шака.

Речи су девалвирале. Немају покриће.

Причају у завијеној форми. Све увијају у обланде.

Све нам је на дугме, само нам радна места висе о концу.

Окренуо сам лист. Посматрам живот са лепше стране.

Имам план како да живим боље. Остварићу га кад будем имао пара.

У току је прва рунда преговора. Разговор се води у рукавицама.

Прича је надувана. Лакше се са њом маше.

Чувајте се мог пса! Мене нема за шта да уједе.

Жељко Марковић

